

7/2013

Porin Kirkkosanomat

Tulossa: Juha Siltala 1.10. * Jaakko Heinimäki 8.10. * Miikka E. Anttila 15.10. Sivu 5.

Arkipäivän valintoja

Eettiset kysymykset tulevat vastaan arkipuuhissakin.

Ihmiset tekevät päivittäin ja hetkittäin eettisiä ratkaisuja, isoja ja pieniä.

Sivut 8–9.

Aika ilmoittautua 10-synttäreille ja rippikouluun, sivut 14 ja 15. Enkelten suojassa, sivu 16.

26.9.2013
Uudistuva kirkko

Vitisen sataa vuotta sitten Martti Lutherin toiminnan tuloksena syntyi evankelisluterilainen kirkko. Reformaat-
tion 500-vuotisjuhlia vietetään vuonna 2017, siis samana vuonna, jolloin juhlitaan Suomen satavuotiaista itsenäisyyttä.

Martti Luther ei aikoinaan todennäköisesti halunnut perustaa uutta kirkkoa, vaan uudistaa aikansa kirkollista elämää. Uudistamisen ajatus oli hyvin vahva ja Lutherin sanotaan todenneen, että kirkon on aina uudistuttava. Luther oli ilmeisen moderni siinä suhteessa, että hän näki erilaisten muutosten edellyttävän myös kirkon uudistumista. Yhteisössä, joka lähtökohtaisesti edustaa monenlaista pysyvyyttä, Lutherin ajatus oli radikaali.

Tulevina vuosina on ehkä syytä muistaa reformaattorin ajatukset alati uudistuvasta kirkosta. Oman kirkkommeikin historiassa muutokset ovat olleet jatkuvia. Kaikilla kirkkomme vuosisadoilla on tehty monenlaisia muutoksia kirkon elämään ja toimintaan. Seuraavien vuosien aikana on tulossa jälleen mittavia uudistuksia erityisesti kirkon rakenteeseen.

Tulossa ovat uudet suuremmat seurakunnalliset talousyksiköt ja osan kirkon talouden hoidon keskittäminen yhteen palvelukeskukseen. Kirkolliskokouksen viime toukokuussa linjaamissa suunnitelmassa suuremmat talousyksiköt muodostetaan yhtymämalliseksi, jossa osa toiminnasta toteutuu yhtymän laajuisena ja osa yhtymään kuuluvissa paikallisseurakunnissa. Niissä seurakunnissa, jotka jo kuuluvat yhtymään muutoksia ymmärretään luultavasti helpommin kuin nykyisin yhtymään kuulumattomissa seurakunnissa. Uudistus koskettaa kaikkia seurakuntia.

Kirkollisessa elämässä pysyvyys liittyy erityisesti sanomaan, mutta myös moniin hyviksi havaittuihin toimintamutuihin. Tässä lehdessä on esillä niin perinteistä toimintaa kuin monia uusia löytöjäkin. Tervetuloa mukaan!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

s u o j a t i e

Yhdessä

Usko on meille annettu suhtautuminen ja suuntautuminen elämään ja elämissä. Meille annettu tarkoittaa, että me emme ole valinneet uskoa, vaan se on lahjoitettu meille, se on valittu meille. Usko ei ole vain pään sisäistä uskomista, vaan se on elämää, suhtautumista ja suuntautumista kaikkeen ympärillämme olevaan ja myös itseemme.

Usko on valittu meille silloin kun vanhemmamme ovat pyytäneet, että meidät kastetaan. Kasteessa meihin on istutettu uskon siemen, uskon alusta joka on sen jälkeen joko kasvanut tai kitunut. Se on kasvanut, jos sitä on kasteltu, ruokittu. Uskoa ruokitaan virsillä, rukouksilla, sanan piirissä olemisella. Sanan piirissä olemme jumalanpalveluksessa ja messussa mutta myös koetuksissa, joista yksi hyvä esimerkki on kertomus laupiaasta samarialaisesta. Tee toisille niin kuin toivoisit itsellesi tehtävän.

Uskon sisältö ei ole pään sisäistä, vaan elämää, suhtautumista ja suuntautumista elämään.

Jumala ja Jeesus ovat uskon sisältö. Mutta kuten edellä sanoin uskon sisältö ei ole pään sisäistä, vaan elämää, suhtautumista ja suuntautumista elämään. Uskoa ei ole ilman tekoja eli itsen tutkimista, Jeesuksen elämästä oppimista ja pyrkimystä antaa Jeesuksen esimerkin vaikutusta omassa arjessa. Kivi onko kourassani, joku langennut jos on? Jäädätkö katsettani kylmä viima tuomion?

Tällaiseen suhtautumiseen elämään on helppo vajota. Olemmeko me kristityt tunnet-

tuja tällaisesta. Olemmeko itse muodostamassa ns. kirkon kynnystä. Emme ehkä juuri me, mutta kirkkoamme on pesiytynyt viime vuosikymmeninä jakamisen henki. Me ja nuo, uskon mittaamisen henki. Uskon muka-havaitsemisen henki. Kasteessa lahjoitetun uskon lisäksi pitää olla jotain inhimillistä näyttöä. "Raadin" pitää voida hyväksyä. Kuka meistä syyllisistä pystyy muita mitaamaan? Tilille myös asenteista meidät kaikki kutsutaan.

Virsi 453: 1
Silmäisi nähdän, Jeesus,
tein syntiä ja rikoin lain.
Nyt tuomariini katson vain,
silmäisi helliin, Jeesus.
Virsi 288: 3

ANTERO VIRTANEN
KESKI-PORIN KAPPALAINEN

Usko ja epäusko on kirkkovuoden
aiheena 6. lokakuuta.

i k k u n a p e n k k i

Miksi laulan

Isäni lauloi Porin Mieslaulajissa ja äitini Porin Laulajissa. Isä kuului myös kvartettiin, joka usein harjoitteli meillä kotona. Äitini kertoi myöhemmin, että 3-5 vuoden ikäisenä leikin autolla olohuoneen lattialla, kun radio oli auki ja sieltä tuli musiikkia. Näin ollen laulun esittämisen luokan edessä laulunumeron saamiseksi ei ollut minulle "pakkopullaa".

Armeijassa liityin tietyksi RUK:n kuoroon, koska saatoin arvata, että siellä paitsi pääsisi mukaan upeisiin tilaisuuksiin, niin joskus myös saisi helpotusta kovan koulun "äksisistä". Opiskelun aikana oli tietysti selvää, että menin mukaan Polyteknikkojen Kuoroon (PK), minkä Brittein saaren matkasta, missä olimme mm. avaamassa Suomen Messuja, voisi laatia oman kirjoituksen. Laulaminen on upeaa, kun 217 PK-laista laulaa Finlandian pp eli piano pinnissimmo, putoaan kynnyn monen kuulijan silmäkulmasta.

Nykyisin laulan Teljän kamarikuorossa, joka pian täyttää 60 vuotta. Kun PK:ssa harjoiteltiin kaksi kertaa viikossa koko vuosi noin

20 laulua, joista uusia saattoi olla puolet, niin Teljän kamarikuorossa harjoitellaan uutta laulua pari kolme kertaa ja sitten se jo esitetään. Se oli uusi ja haastava kokemus vanhal-le PK:laiselle.

Anne-Marie Grundsten on haastanut kuoron usein vaativilla produktionilla. Teimme yhdessä saksalaisen Getogether-kuoron kanssa Gospelpassion Ristinkantaja. Ensimmäinen opetella musiikkia, sitten sanat englanniksi ja sitten vielä tapahtuman koreografia näyttämöllä.

Tätä Gospella esitettiin paitsi Tampere-talossa ja Turun Konserttitalossa niin tietenkin Porissa. Esitimme produktion myös koululaisille, ja oli koskettavaa, kun he spontaanisti nousivat loppugospelin aikana seisomaan ja taputtivat käsillään rytmikkäästi laulun tahdissa. Sydämet olivat mukana. Tietysti produktion kuluivat myös kolme esiintymistä Saksassa, missä pääsimme televisioon, kuten myöhemmin Suomessaakin.

Kuoromme on lähes säännöllisesti vierailut, joka toinen vuosi järjestettävissä Nor-

DI RAIMO SOUKKI

KIRJOITAJA ON PORIN TELJÄN SEURAKUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖ, MM. YHTEISEN KIRKKOVALTUUSTON JA TELJÄN SEURAKUNTANEUVOSTON JÄSEN.

Porin Kirkkosanommat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Majja-Leena Seppälä. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 0400 309 815 **Internet:** www.porievl.fi. **Sähköposti:** tiedotus@porievl.fi **Kustantaja:** Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa, PL 279, 00181 Helsinki. **Jakelu:** Itella posti oy. Jakeluhuomautukset Itellalle. **Ilmoitusmyynti:** Jaana Mehtälä, p. 020 754 2309, 040 509 4962, faksi 020 754 2343. **Yksityistilaus:** 8 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 24.10.2013**

Peruskorjaus on vielä kesken, mutta Käppärän ison kappelin salia voidaan jo käyttää lauantaisin siunaustilaisuuksiin.

Remontti jatkuu, kappelin sali käytössä

Käppärän Ison siunauskappelin peruskorjaus valmistuu vuoden loppuun mennessä.

Käppärän iso kappeli

- Valmistunut 1960 arkkitehti Kaijo Vallin piirustusten mukaan.
- Kappelin ulkoseinää koristaa Jussi Vikaisen reliefi "Enkeli ja purjeenlaskija"
- Kappelissa on istuinpaikka noin 130 henkilölle.
- Meneillään oleva peruskorjaus on ensimmäinen. Pintaremonttia on tehty 1980-luvulla, jolloin myös ikkunat vaihdettiin nykyisiin väri lasiin.
- Porin krematorio rakennettiin ison kappelin tiloihin vuonna 1988.

Ensimmäinen peruskorjaus

Vuoden loppuun asti jatkuva peruskorjaus on ensimmäinen yli 50 vuotta vanhassa kappelirakennuksessa.

Ison siunauskappelin remontti on vielä kesken, vaikka siunauksia voidaan jo kappelissa toimittaa. Altari on väliaikainen, koska uusia alttarivaatteita ole vielä ehditty saada, kertoo kiinteistöpäällikkö Kalevi Lindfors.

Korjauksessa ei kappelin perusilme paljo-

akaan muutu. Tarkkasilmäinen huomaa, että urkuparven kaide on aiempaa korkeampi. Penkit ovat uudet ja ne on sijoitettu aiempaa väljemmin, jotta penkkiin ja penkistä pois olisi helpompi kulkea. Istuinmäärää vähennettiin jonkin verran. Kappelin uusille penkeille mahtuu vähintään 130 henkeä.

Kaikki pintarakenteet uusittiin, myös akustiikka on parantunut. Suurin uudistus on ilmastointi, joka kappelista on puuttunut kokonaan. Peruskorjaus alkoi toukokuun puoli-

välissä urkujen purkamisella. Nyt kappelissa soivat sähköurut, suunnitelmien mukaan uudet urut saadaan vuoden 2016 loppupuolella.

Elämää remontin keskellä

Iso kappeli on valmistunut vuonna 1960. Peruskorjaus oli välttämätön, koska lämpö, ilmastointi sekä sähköjohdot ja -laitteet piti uusia. Lisäksi kappelin vesikatto kaipasi korjausta, varsinkin räystäsrakenteet olivat huonossa kunnossa. Rakennusurakka maksaa 960 000 euroa.

Remontista ovat vielä kesken kylmätilojen korjaus, huoltotilat, sakasti ja toimistotilat. Ainakin toistaiseksi kaikki hautaukset ja tuhkaukset on saatu hoidettua ilman ongelmia, Lindfors kiittää.

Vainajien säilytystiloissa remontti täytyy tehdä vaiheittain, sillä kylmiötilaa tarvitaan kaiken aikaa. Tällä hetkellä ison kappelin kylmiötiloista on puolet pois käytöstä. Tuhkauksia järjestetään niin, että tarve kylmiötilalle olisi mahdollisimman lyhyt. Tarvittaessa tuhkauksia voidaan ohjata Porista Raumalle ja Tampereelle

Ensi vuoden investointisuunnitelmissa on Käppärän hautausmaan huoltorakennuksen korjauksen suunnittelu. Pariinkin otteeseen laajennetussa huoltorakennuksessa ovat toimistot ja yleisöpalvelutilat hyvässä kunnossa, mutta huoltotilat on uusittava.

Toinen lähivuosien tarve on hautausmaakaluston uusiminen. Koneitten hankkiminen ja ylläpito on taloudellisesti iso asia, Kalevi Lindfors muistuttaa.

MAUJA-LEENA SEPPÄLÄ

Piispantarkastus Noormarkussa

Piispa Kaarlo Kalliala seurueineen toimittaa Noormarkussa kaksipäiväisen piispantarkastuksen 18. ja 20. lokakuuta. Perjantaina piispantarkastuksen tiimoilta vierailaan muun muassa Noormarkun yhtenäiskoulussa ja Ahlströmillä. Päivän ohjelmassa on myös neuvottelua Noormarkun seurakunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa.

Kaikkille avoimia tilaisuuksia on piispantarkastuksessa useita. Perjantaina 18.10. järjestetään Lassilan pappilassa klo 16 kahvitilaisuus. Noormarkun kirkossa alkaa klo 18 il-takirkko.

Sunnuntai 20.10. ohjelma alkaa klo 10 piispanmessulla Noormarkun kirkossa. Sen toimittavat piispa Kaarlo Kalliala ja Noormarkun kirkkoherra Kari Penttinen. Messun jälkeen voi osallistua seurakuntatalossa lähetyslounaalle. Sen jälkeen noin klo 13 kirkossa kuullaan vielä piispantarkastuksen loppupuheenvuorot, keskusteluun voivat osallistua kaikki halukkaat. Noormarkussa piispantarkastus on ollut edellisen kerran kymmenen vuotta sitten.

Kirkollisvero ennallaan Porissa

Porin seurakuntien yhteinen kirkkovaltuusto kokoontuu 2. lokakuuta päättämään muun muassa vuoden 2014 veroprosentista. Asiaa valmistellut kirkkoneuvosto esittää, että tuloveroprosentti pidetään ennallaan eli 1,5:nä. Myös pitkän ajan alustavassa taloussuunnitelmassa lähtökohdanta on 1,5:n tuloveroprosentti.

Ponnistelut talouden tasapainottamiseksi jatkuvat Porin seurakunnissa. Yhteinen kirkkoneuvosto on hyväksynyt talousarvion raamit toukokuun kokouksessaan. Tuolloin 2014 talousarvion tavoitteeksi asetettiin tulojen ja menojen tasapaino. Budjettivalmistelu jatkuu joulukuulle. Verotuloarvio on vajaa 16 miljoonaa euroa.

Virkavalmisteluja Meri-Porissa

Meri-Porin seurakunnan perustaminen varmistui elokuussa kirkkohallituksen päätöksellä. Seurakunta, johon kuuluvat Ahlainen, Pihlaja ja Reposaari, aloittaa vuoden 2015 alusta. Tulevan seurakunnan virkajärjestelyjä valmistellaan parhaillaan

Yhteinen kirkkovaltuusto saa lokakuun kokouksensa listalle esityksen Ahlaisten ja Reposaaren yhteisen seurakuntapastorin viran perustamisesta jo tämän vuoden joulukuun alusta. Samoin 1.12.2013 Pihlavan seurakunnan seurakuntasihteerin virka muutetaan osa-aikaisesta kokoaikaiseksi.

Kun seurakuntapastori saadaan hoitamaan Ahlaisten ja Reposaaren kanttähtä, toimii Pihlavan kirkkoherra Heimo Hietanen myös Ahlaisten ja Reposaaren vs. kirkkoherrana kunnes Meri-Porin seurakunta aloittaa. Uuden seurakunnan rakentamista helpottaa, että kaikkien kolmen seurakunnan viranhoito on keskitetty.

Köyhyyden ja syrjäytymisen vastainen päivä

YK:n köyhyyden ja syrjäytymisen vastaista päivää vietetään 17. lokakuuta myös Porissa. Iltilaisuudet ovat Satakunnan yhteisökeskuksessa, osoite Isolinnankatu 16. Timo Aro Porin kaupungista ja Niko Paasikivi Pelastusarmeijasta pohtivat asiantuntijaluennoissaan yksinäisyyttä ja asunnottomuutta. Luennot alkavat klo 17. Kahville ja soppalle pääsee klo 18 alkaen. Teemaan liittyviä dokumentteja elokuvia näytetään klo 18.30 ja klo 20.30. Musiikki soi klo 19-20.

Lasten syysleirit suosittuja

Syyslomaviikolla lokakuun lopussa järjestetään Silokallion kerssikeskuksessa kuusi varhaisnuorisleiriä. Ilmoittautuminen on loppusuoralla, tilaa löytyy vielä poikalereille 25-27. lokakuuta. Leirejä on tytöille ja pojille yhdessä ja erikseen. Kaikkiaan leireille mahtuu noin 160 lasta.

Martti Luther polttaa paavin bullan. Piirroksen tekijä tuntematon.

Vapaudella on hintansa

Martti Lutherin mukaan kirkon on koko ajan uudistuttava.

Luther aikalaisineen astuu näyttämölle Teljän kirkossa. Näytelmän "Martti Luther – Villikarju viinitarhassa" kantaesitys on 27. lokakuuta. Näytelmän tekijä, kirjailija Harri Raitis tuntee Lutherinsa, mutta aiemmin hän ei ole teoksissaan Lutheria käsitellyt.

Minkäläistä aikaa elettiin Martti Lutherin aikana 500 vuotta sitten?

— Oleellisin asia nykyihmisen muistettavaksi on, että silloin ei ollut olemassa Saksaa sellaisena kan-

sallisvaltiona kuin nykyään. Oli suuri Pyhä Saksalais-roomalainen keisarikunta, jonka hallitsijat olivat Habsburgien sukua. Wormsin valtiopäivien aikaan oli keisarina Kaarle V. Hänen valtansa alle kuului myös Espanja, eikä siis keisarikunnassa "aurinko milloinkaan laskenut".

Toinen tärkeä hallitsija oli paavi. Hänen maallinenkin valtansa oli suuri. Nykyisen Saksan alueella valtaa käyttivät vaali- ja perintöruhtinaat melkoisen itsenäisesti. Lutherin kannatus levisi eri ruhtinaskuntiin, ja kun omaksuttiin ajatus "kenen valta, sen uskonto", siirtyi uskonpuhdistuksen kannattajaksi ruhtinaan mukana koko hänen ruhtinaskuntansa.

Mihin asioihin Martti Luther vaikutti?

Harri Raitis

(s. 1944) on turkulainen kirjailija. Hän on toiminut kasvatustieteen ammattilaisena sekä koulun että kirkon viroissa. Vuodesta 1994 lähtien Raitis on ollut vapaa kirjailija. Hänen tuotantonsa on laaja-alaista aina runoista oopperalibrettoihin. Häntä on ilmestynyt kaksitoista romaania, toistakymmentä varhaisnuorten kirjaa ja useita näytelmiä.

— Lutherin aikana pitkälti hänen ja muiden protestanttien liikkeen ansiosta keskiaikainen yhteiskuntajärjestys alkoi murtua ja yksittäinen ihminen tuli vähitellen yhä tärkeämmäksi. Luther oli vielä keskiajan ihminen, mutta hänen ajattelunsa vaikutti edellä sanottuun suuntaan.

Saksalaisten alueella puhkesi suuria levottomuuksia, joista lopulta kehittyi talonpoikaikapina. Täyden kaaoksen välttääkseen Luther, jolla oli jo silloin vaikutusvaltaa, asettui ruhtinaiden ja aatelien puolelle kapinallisia vastaan.

Ehkä tärkein Lutherin aikaansaannos oli saksan kirjakielen perustan vahvistaminen raamatunkäännöksellä ja kansankin luettavaksi tarkoitetulla katekismuksella. Poliittisesti uskonpuhdistus vaikutti niin, että saksalaiset ruhtinas-

Työelämän ei-luterilaisuus ja muita Luther-näkökulmia

Ovatko luterilaiset työhulluja – vai eikö oppi-isä Luther sittenkään kehottanut rehkimään ot-
sa hiessä. Työelämän ei-luterilaisesta eetoskasta sekä luterilaisuuden pohjalta ponnistaen etiikasta ja esteetikasta on puhetta kolmen luennon sarjassa tiistaisin 1.-15. lokakuuta. Sarjan kaksi ensimmäistä luentoa ovat Porin yliopistokeskuksessa, kolmas Porin Teljän kirkossa.

Siltala ja kova työelämä

Professori **Juha Siltala** on tunnettu yhteiskunnallisena keskustelijana ja yhteiskuntakriitikko. Porissa hänen luentonsa aiheena on "Työelämän ei-luterilainen eetos".

Helsingin yliopiston Suomen historian professorina Siltala on ollut vuodesta 1997. Teoksissaan hän on tuonut uutta näkökulmaa Suomen lähihistoriaan, jota hän tutkii luomansa psykohistoriallisen menetelmän kautta. Siltala kutsuu nykyistä työelämää "turbokapitalismiksi" ja hyperkilpailuksi.

Heinimäki ja etiikka

Tietokirjailija, pastori **Jaakko Heinimäki** pohtii maailman menoa teemaan "Ja Jumala loi järjen – luterilainen käsitys etiikasta". Heinimäki hakee luterilaisuudesta tuoreita näkökulmia. Hän on kirjoittanut muun muassa pyhimyslegendista ja kuolemasynneistä sekä uskonnon ja huumorin suhteesta.

Hänen kirjojaan ovat mm. "Seitsemän syntiä", "Kafekismus" ja "Taskuetiikka". Suositusta "Harrasta viiniä"-kirjasta tuli kesällä uusintapainos. **Jussi K. Niemelän** kanssa hän on kirjoittanut kirjan "Kamppailu Jumalasta: 12 erää uskosta" ja **Jari Jolkken** kanssa "Luterilaisuuden ABC:n". Heinimäki on myös piispa **Kaarlo Kallialan** erityisavustaja.

Kauneus pelastaa maailman

Luentosarjan päätöksi teologian tohtori **Miikka E. Anttila** esittelee Martti Lutherin musiikkiteologiaa. Anttila vakuuttaa, että luterilaisuus on iloista ja aistikyl-

läistä hengellisyyttä. Teljän kirkossa teemana on "Kauneus pelastaa maailman – luterilainen esteetiikka musiikissa".

— Sitaatti "Kauneus pelastaa maailman" on **Dostojevskin** romaania "Idiootti". Lause kuulostaakin sellaiselta jonka vain idiootti voi sanoa. Jos tämän maailman joku pelastaa, niin ei se ainakaan kauneus ole. Eikä sellainen käsitys varmaankaan ole kristillinen, saati luterilainen, Anttila heittää.

— Luennossani pyrin osoittamaan, että kristinuskossa – ja vielä sen luterilaisessa muunnelmassa – on nimenomaan kysymys esteettisestä ilmiöstä ja kauneuden tajusta. Lutherin teologia voidaan hyvinkin tiivistää sa-

noihin: "kauneus pelastaa maailman." Ennen kuin siihen päästään, surfataan hieman filosofian ja esteetikan historiaa ja kuunnellaan kauniita musiikkia.

Hän siteeraa **Simone Weil**in ajatusta "Työläiset tarvitsevat enemmän runoutta kuin leipää".

— Ihminen tarvitsee todella leipää pysyäkseen hengissä, mutta runous on sitä, mikä tekee hengissä pysymisen tavoittelemisen arvoiseksi.

— **Arja Koriseva** puolestaan laulaa: "Kun katsoo maailmaa enkelin silmin, niin nähdä voi sen kauneuden." Siinä on luterilainen esteetikan teologia loistavasti tiivistettynä, Anttila vakuuttaa.

MAUJA-LEENA SEPPÄLÄ

Näkökulmia luterilaisuuteen

kolmella luennolla
Porin Yliopistokeskus, 1. kerroksen auditoriossa 126, Pohjoisranta 11 A.
Ti 1.10. klo 19 Työelämän ei-luterilainen eetos, professori Juha Siltala.
Ti 8.10. klo 19 Ja Jumala loi järjen – luterilainen käsitys etiikasta, tietokirjailija Jaakko Heinimäki.
Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50
Ti 15.10. klo 19 Kauneus pelastaa maailman – luterilainen esteetiikka musiikissa, runoudessa ja filosofiassa, teologian tohtori Miikka E. Anttila.
Järjestäjänä Porin yliopistokeskus ja Porin Teljän seurakunta.
Vapaa pääsy.

Miikka E. Anttilan mielestä luterilaisuus on iloista ja aistikkaita hengellisyyttä.

Jaakko Heinimäki löytää tuoreita näkökulmia.

Juha Siltala tuulettaa työelämää.

kunnat jakaantuivat katolisiin ja protestanttisiin. Pohjoiset olivat protestanttisia ja eteläiset katolisia. Tämä jako näkyy yhä.

Millaisia puolia Harri Raittiin Lutherissa on?

— Hän on varma ajatustensa oikeutuksesta ja saavuttaa vakiintuneen aseman kannattajiensa joukossa. Vanhassa valtakoneistossa hän herättää levottomuutta ja suoraan pelkoa, ja sitä kautta tietenkin saa vihollisia. Talonpoikaiskapinan puhjetessa hän pelästyy ja näkee selvästi, että hengellinen ja maallinen vallankäyttö on erotettava oikealla tavalla toisistaan. Jumalan sanaan sidotun omantunnon on saatava vaikuttaa maallisen vallan käyttäjissä, mutta valtaa on samalla käytettävä terveen järjen periaatteiden mukaan.

Minkä viestin haluaisit perille Luther-näytelmän kautta?

— Näytelmän työnimi oli *Vapaus ja kuolema*. Se viittaa siihen, että vapaudella on hintansa, joka josakin tapauksissa voi olla kuolema. Jos niin käy, on vapaus turha. Henkisesti mielestään vapaa saattaa uljaasti pysyä kannassaan kuoleman uhalla, mutta mitä hänen vapaudestaan on kuoleman hetkellä jäljellä? Näin tullaan evankeliumin ytimeen, Jeesuksen uhrikuolemaan ja ylösnousemukseen. Mitä ne merkitsevät maailmalle nyt ja mitä yhdelle ihmiselle? Mikä on se pelastus, jonka ne tarjoavat? Moni sivuuttaa nämä kysymykset liian vaikeina. Niihin kannattaisi kuitenkin syventyä. Ahdistus kuoleman edessä vähenisi.

Mahtoiko Luther olla luterilainen?

— Ei ainakaan omasta miele-

Ehkä hän ei viihtynyt itseään kaikkein luterilaisimpina nykyään pitävien keskuudessa.

tään. Hänen tarkoituksensa oli tervehdyttää katolinen kirkko poistamalla sen toiminnasta siihen vuosikymmenten mittaan kertynyttä roinaa, joista ilmeisin oli aneakauppa eli pe-

lastuksen ostaminen rahalla. Ehkä hän ei viihtynyt itseään kaikkein luterilaisimpina nykyään pitävien keskuudessa, koska hänen ajattelussaan seurakunnan ja kirkon oli koko ajan uudistuttava. Tämä periaate tuppaa unohtumaan siellä, missä kovin tiukasti halutaan noudattaa muita reformaation periaatteita, ja valitettavasti usein ymmärretään niitä puutteellisesti.

Mitkä ovat Lutherista ja luterilaisuudesta pahimmat väärinymmärrykset?

— Ehkä juuri tuo jatkuvan uudistamisen unohtaminen. Arkipäivässä kuulee myös usein puhuttavan "luterilaisesta työmoraalista", joka kuulemma joitakin rasittaa. Silloin ei kyllä ole kyse siitä mistä puhutaan, vaan lähinnä Alankomaissa ja Sveitsissä syntyneestä ja myös Yh-

dysvaltoihin levinneestä protestanttisuudesta. Lutherin työmoraaalia kuvaa hänen lausumansa: "Me voimme mestari Filipin kanssa istua luella, sillä aikaa kun Jumalan sana tekee työtä."

Minkä Lutherin teoksen antaisit tavallisen tallaajan käteen?

— Vaikka kaikki, mutta ei siitä taitaisi mitään tulla, koska niitä on monta hyllymetriä. Sen hyllyn eteen asettaisin mielelläni jokaisen, joka sanoo tietävänsä kaiken tai ainakin kylliksi Lutherin ajattelusta. Vähän katekismuksen voisi jokaiselle vaaratta ojentaa, mutta parasta olisi saman tien antaa myös kirkkomme viimeisin katekismus. Se on erinomaisten selvää tekstiä.

juhlatila
RAUHANPUISTO 1

Birgitta Peltonen
Rauhanpuisto 1
28120 Pori
050 33 03 511
finanri@gmail.com

..juhlat
kokoukset
muistotilaisuuksia..

KOTIMAA PRO
www.kotimaapro.fi

HAUTAKIVET
YM. KIVIAALAN TYÖT
SUORAN KIVIVEISTÄMÖITÄ
KYLÄSAARESTA
AK-KIVI
Kiviveistämöitie 39, 28760 Pori
puh. 02-6466075 www.ak-kivi.fi

Luotettavaa ja ammattitaitoista hautauspalvelua vuodesta 1918

Rantasen
HAUTAUSTOIMISTO

Itäpuisto 12 Pori p. 02 6332 707 www.rantasenhautauspalvelu.fi

Diakonialaitoksen Hautauspalvelut

Pori, Eteläpuisto 10 (02) 632 7011
Uhlila, Lauttaranta 5 (02) 538 9090
Harjavalta, Harjavallank. 15 (02) 674 1505
Lilkealan Jälkeen (044) 705 2272

Luvlan Kulkia (02) 558 1364
Noormarkun Kulkapuoli (02) 548 4074
Merikarvia, Kulkakauppa Meriheinä 044 373 6046 www.pdl.fi

Luotettavaa arjen apua, turvallista kotihoitoa
DIAKONIALAITOKSEN KOTIHOITOPALVELU

Viikon jokaisena päivänä, aamusta iltaan.

- perushoito, kodinhoito
- kotisauna, kotikäymälä, verinäytteenotto
- asiointi-, saatto-, kauppa- ja ulkoilmapuu

PORI & UHLILA (02) 624 2161 RAUMA (02) 822 6450 www.pdl.fi

ILMOITUSMYNTI

Jaana Mehtälä
020 754 2309, 040 509 4962
jaana.mehtala@kotimaa.fi

SHOPRIDER VERRATON APUVÄLINE LIIKKUMISEEN

apuajoneuvo.fi

TAATTUA LAATUA!
TILAA KATTAVA ESITE
040 1244 282

MAAHAN TUONTI, MYNTI JA VUOKRAUS: KUUSILUOTO OY
Kehittäjäkatu 16, 04440 JÄRVENPÄÄ info@apuajoneuvo.fi

Oma tapa, hyvä tapa

Kolme tarinaa aikuisen paikasta seurakunnassa. Jumalanpalvelusten ohella seurakunnat tarjoavat aikuisille kymmenittäin erilaisia säännöllisesti kokoontuvia toimintapiirejä ja -ryhmiä. Oma paikka löytyy yhtä lailla kirkon penkistä kuin keskusteluista ja pohdiskeluista, laulamisesta, lausumisesta, käsillä tekemisestä ja muuten vain yhteen tulemisesta kiinnostuneille.

Pirjo Ramstadius menee messuun joka pyhä.

Kaikki on tärkeää messussa

Pirjo Ramstadius käy Keski-Porin kirkon messussa melkein joka pyhä.

— Tuntuu hyvältä olla yhdessä, yksi joukosta. Hiljennyn ja rauhoitun. Kiitän menneestä viikosta ja saan voimaa tulevaan viikkoon. Tavallinen messu sopii minulle. Hiljentyminen auttaa, että messu etenee vakiokaavan mukaan, hän perustelee.

Seiskan laulajalle sopii hyvin virsien laulaminen jumalanpalveluksessa yhdessä muun seurakunnan kanssa. Yhteisöllisyyttä antavat myös yhteen ääneen lausutut uskontunnus ja Isä meidän -rukous. Messusta hän ei poimi kohtia, jotka olisivat erityisen tärkeitä, koska kaikki messun osat ovat "tärkeintä".

— Synnintunnustus ja -synninpäätö antavat tuntuva lohdutus.

lisiltä. Ehtoollinen hoitaa, ja se on iloinen asia, kun sitä viettää yhdessä muun seurakunnan kanssa. Joka sunnuntai vaihtuvat Raamatun kohdat ovat kaikki omalla tavallaan puhuttelevia. Messussa myös musiikki on hienoa.

Pirjo Ramstadius on löytänyt messun uudelleen. Poriin muuton jälkeen oli taukoa ennen kuin kirkkopolkua taas löytyi. Keski-Porin kirkko on nyt kotikirkko. Kesällä tulee kiertelyä muissakin kirkkoissa.

— Keski-Porin kirkko on kaunis ja rauhoittava. Kirkkosalissa istun kyllä muulloinkin kuin jumalanpalvelusten aikana, esimerkiksi urkukonsertteja kuunnellen.

Jumalanpalvelukset Porin kirkossa joka pyhä klo 10, Reposaaren ja Ruosniemen kirkossa klo 12.

Ystäviä tapaamassa

Mikko Salokari on iloinen, että seurakunta järjestää mitä erilaisimpia tilaisuuksia. Hän on mukana Teljän kirkolla kahdessa miehen piirissä. Raamattupiiri ja ikämieskerho kokoontuvat joka toinen viikko. Lisäksi Länsi-Porin Olotuvalla on viikoittain leskien kerho, josta Salokari on myös löytänyt paikkansa. Vaimon kuolemasta on kolme vuotta.

— Leskien kerhossa vaihdamme kokemuksia leskeysajoilta. Joskus tuntuu, että keskusteltavaa riittäisi pidemmäksi ajaksi. Yhteinen kokemus yhdistää. Säännöllisesti kerhossa käy muutama nais- ja miesleski, mukaan mahtuu, rohkaisee Mikko Salokari.

Myös Teljän kirkolla kokoontuu miesten raamattupiiriä hän mielihyvin suosittel.

— Täällä ei olla tiukkaapoi-

sia. Tutkimme Raamattua ja keskustelemme sen suomista ajatuksista. Tänä syksynä edetään Joosuan kirjaa, joulun mennessä pitäisi päästä Jerikon muurille asti.

Suurin Mikko Salokarin ryhmistä on ikämieskerho, joka kokoaa Teljän kirkolle yli 30 miehen ryhmän. Kerhossa vierailee asian- tunteilunneitoja. Joka toinen kerta on pappi mukana. Keväisin tehdään bussiretki.

— Mukana oleminen virkistää, olen saanut kerhoista myös ystäviä. Mukana oleminen antaa voimia.

Leskien kerho joka tiistai klo 11, Länsi-Porin Olotupa, Ojuntie 2.

Ikämieskerho joka toinen ti klo 14 ja miesten raamattupiiri joka toinen ke klo 18 parillisilla viikoilla, Teljän kirkko.

Kuorolaulu rentouttaa

Pauliina Aalto nauttii kuorolaulusta Länsi-Porin Celeste-sekakourossa.

— Kuorolaulu kookuttaa ja luo yhteisöllisyyden tunnetta, Celeste-kuorossa sopraanoa laulava Pauliina Aalto kuvailee.

Kuorolaulu ei Aallon mukanaan noin viisi vuotta sitten, kun lasten kuoroharrastuksen kautta löytyi kuoro myös aikuisille. Celeste esittää monipuolisia kappaleita erilaisissa tilaisuuksissa aina jumalanpalveluksista konsertteihin ja häihin asti.

— Yleisö kiinnostuu, kun kapaleet ovat kauniita ja monipuolisia. Välillä olemme esittäneet myös vaikeita ja kunnianhimoisia kappaleita, jotka ovat onnistuneet hienosti. Sakari Salminen osaa aina valita hyvät kappaleet, Aalto kiittelee kuoronjohtajaa.

Pauliina Aallon mukaan kuoro-

Miestenpiirit ja leskien kerho ovat Mikko Salokarille tärkeitä.

Pauliina Aalto raivaa arjestaan tilaa kuoroharjoituksille.

CELESTE-KUORO HARJOITTELEE MA KLO 17.30 LÄNSI-PORIN KIRKOLLA.

TEKSTIT MAJJA-LEENA SEPPÄLÄ JA VAUKA WRANG KUVAT MAJJA-LEENA SEPPÄLÄ

Eikä kaikissa seurakunnissa ole vauvklubiä? Kannattaisi olla, mainostavat länsiporilaiset Jenni Taipalmaa ja Erik-vauva, Jenni Toroska ja Aada, Kaija Virtanen ja Nuutti sekä Minna Lahti ja Helmi.

Vauva vetää vanhemmat kirkolle

Tyytyväinen tuhina ja täydellinen läsnäolo täyttävät huoneen, kun Kristiina Jaiteh kertoo tarinaa eläinten väsymisestä. On menossa nuorten äitien ja heidän esikouluvuojensa viikotapaaminen. Vauvklubi kokoontuu Länsi-Porin kirkon takasivessä keskiviikkoisin.

Mukana ovat myös Minna Lahti & Helmi-vauva, Kaija Virtanen & Nuutti, Jenni Toroska & Aada sekä Jenni Taipalmaa & Erik. Vauvklubi on luonteva jatko Länsi-Porin seurakunnan ja neuvolan yhdessä järjestämälle perhevalmennukselle, johon naiset osallistuivat yhdessä puolisoitensa kanssa. Perhevalmennus piti sisällään kolme tapaamista ennen lapsen syntymää ja yhden sen jälkeen. Kokemukset olivat pelkäämistä positiivisia, myös miehille.

— Yhtenä iltana perhevalmennus keskittyi nimenomaan isän näkökulmaan ja isyyteen, mikä koimme hyvänä, kertoo Minna Lahti.

— Olisi ollut kiva, jos synnytyksen jälkeen olisi ollut useampiakin tapaamiskertoja, toteaa Jenni Taipalmaa.

Kaikki neljä naista kokevat, että muuten ohueksi jäänyt yhteys se-

rakuntaan on avautunut nimenomaan perhetilanteen takia. Perhevalmennuksessa sai tietoa seurakunnan vauvklubista ja kahvila-tyyppisistä perhekerhoista, joista ei välttämättä muuten olisi osannut etsiä tietoa.

— Olisi hyvä, jos neuvolasta saisi kootusti tietoa kaikenlaisesta lapsille järjestettävästä toiminnasta, vaikkapa värikylvyistä ja kirjaston satutunneista, vinkkaa naisnelikko.

Nuoret äidit muistuttavat, että vauvoillekin on tärkeää nähdä muita vauvoja, vaikka varsinaiset ystävyysyhteiset solmitaan lasten kesken vasta päiväkerhoissa tai myöhemmin. Äideille itselleen vauvklubi on hengähdyspaikka, jossa voi jutustella ja jakaa asioita.

Engelmista monta ulospääsyä

Diakoniatyöntekijä Ilona Kontinen kertoo, että perhediakoniasta on tullut yksi Länsi-Porin seurakunnan painopistealueista, koska uusille asuinalueille on muuttanut ja muuttaneiden paljon lapsiperheitä. Ruuhkavuodet lasten syntymiseen ja talon rakentamiseen koettelevat usein myös parisuhdetta, ja siksi jo perhevalmennuksessa

Perheterapeutti Ilona Kontinen tekee kokopäiväisesti perhediakoniaa Länsi-Porin seurakunnan diakoniatyöntekijänä.

jaetaan tietoa siitä, mistä saa apua parisuhde- tai perhetilanteen kriisiytyessä. Diakoniatyöntekijät tekevät myös kotikäyntejä.

— Arkipäivässä on aina iloa ja huolia. Elämä on usein jatkuvaa tahtimista. Vastoinnakkaimen sietäminen ja kestäminen on jossain määrin kadoksissa nykypäivän aikuisilta.

Engelmiin on monta ulospääsyä, joita voi etsiä ulkopuolisen henkilön kanssa vaikka parisuhdekeskusteluissa. Ero on vain yksi vaihtoehto, muistuttaa Ilona Kontinen, jolla on myös perheterapeutin koulutus.

Uusi kurssi vanhemmuudesta

Länsi-Porin seurakunnassa mietitään parhaillaan, miten yhteys lasten vanhempiin säilyisi myös perhevalmennuksen, vauvklubin ja perhekerhojen jälkeen. Lasten yhteys jatkuu muun muassa erilaisissa kerhoissa, isien ja poikien peli- ja pizza-illoissa, leireillä, rippikouluissa ja isoskoulutuksessa, mutta yhte-

Yhteys seurakuntaan on avautunut perhetilanteen takia.

ys vanhempiin usein katkeaa lasten aloittaessa koulun.

— Seuraavan kerran vanhemmat on mahdollista tavoittaa laajasti rippikouluvaiheessa, mutta se mahdollisuus on usein huonosti käytetty. Moni vanhempi saattaisi kaivata vertaistukea lapsen ollessa murrosiässä, mutta siihen rippikoulu on yleensä liian myöhään, Ilona Kontinen pohtii.

Uutena toimintamuotona Länsi-Porin seurakunnassa onkin alkanut "Minä vanhempana"-kurssi. Mukana voivat tulla lapsen isä ja äiti tai vain jompi kumpi, myös yksinhuoltajat.

— Minä vanhempana -kurssi keskittyy nimenomaan vanhemmuuteen, ei parisuhteeseen. Pysähdymme miettimään, millainen vanhempi olen, missä asioissa haluaisin muuttua ja miten sen voisin tehdä, kuvailee Ilona Kontinen.

Ryhmä kokoontuu viisi kertaa. Yhdellä kerralla paneudutaan omiin tunteisiin tunnemaalauksen avulla, diakoniatyöntekijä Jouni Kivimäen johdolla.

— Tunnemaalaus sopii hyvin tilanteisiin, joissa ei ole sanoja purkamaan tunteita. Tarkoituksena on löytää sisältä tunteita ja sovittaa ne elämänsä tarinaan, Ilona Kontinen sanoo.

TEKSTI JA KUVAT MARJAANA PERTTILÄ

100-vuotisjuhlaa

Reposaaren seurakunnan 100-vuotisjuhla jumalanpalvelus on mikkelinpäivänä 29.9. klo 12 Su 29.9., saarnaa Heimo Hietanen, liturgi Eeva-Liisa Virkkunen, kanttori Pekka Tyni. Perinteisen Porin päivän tapaan jumalanpalveluksen jälkeen seppelien lasku S 2 -muistomerkille. Ohjelmalliset kahvit Juhlissa. Keisarillisen senaatin päätös oman kirkkoherrakunnan perustamisesta saatiin Reposaaren vuonna 1913.

Avaimenperäkalaja myydään lasten ja nuorten hyväksi

Avaimenperästä apua nuorille

Keski-Porin seurakunta on teettänyt koivuista avaimenperä, jonka keskelle on kaiverrettu kalakuvio. Niitä myydään esimerkiksi diakoniamarkkinoilla Porin seurakuntakeskuksessa pe 4.10. klo 10-13. Hinta 5 euroa.

Hankintahinta on saatu lahjoituksena. Tuotto menee kunnostettujen polkupyörien hankkimiseen lapsille ja nuorille diakonisiin perustein. Kala on vanhimpiä Kristus-kuvioita. Ensimmäisten vuosisatojen vainojen aikana kristityt tunnustivat toisensa piirtämällä kuvion maahan, seinälle tai pöytään.

Opastettu kierros juhlaikossa

Porin kaupungin oppaat kertovat 150-vuotiaan Keski-Porin kirkon historiasta lauantaina 28.9. Kierrokset alkavat klo 12, 13 ja 14. Kirkkokierroksella pääsee tutustumaan myös harvemmin vierailtuihin kirkon tiloihin, kuten sakaristoon ja tornihuoneeseen. Kierros päättyy parvelle jossa kirkon urkuri Juhani Romppanen esittelee vuonna 2007 valmistuneet Paschen Kiel-urut. Parvella voi myös tutustua kirkon täydennettyyn juhlanäyttelyyn

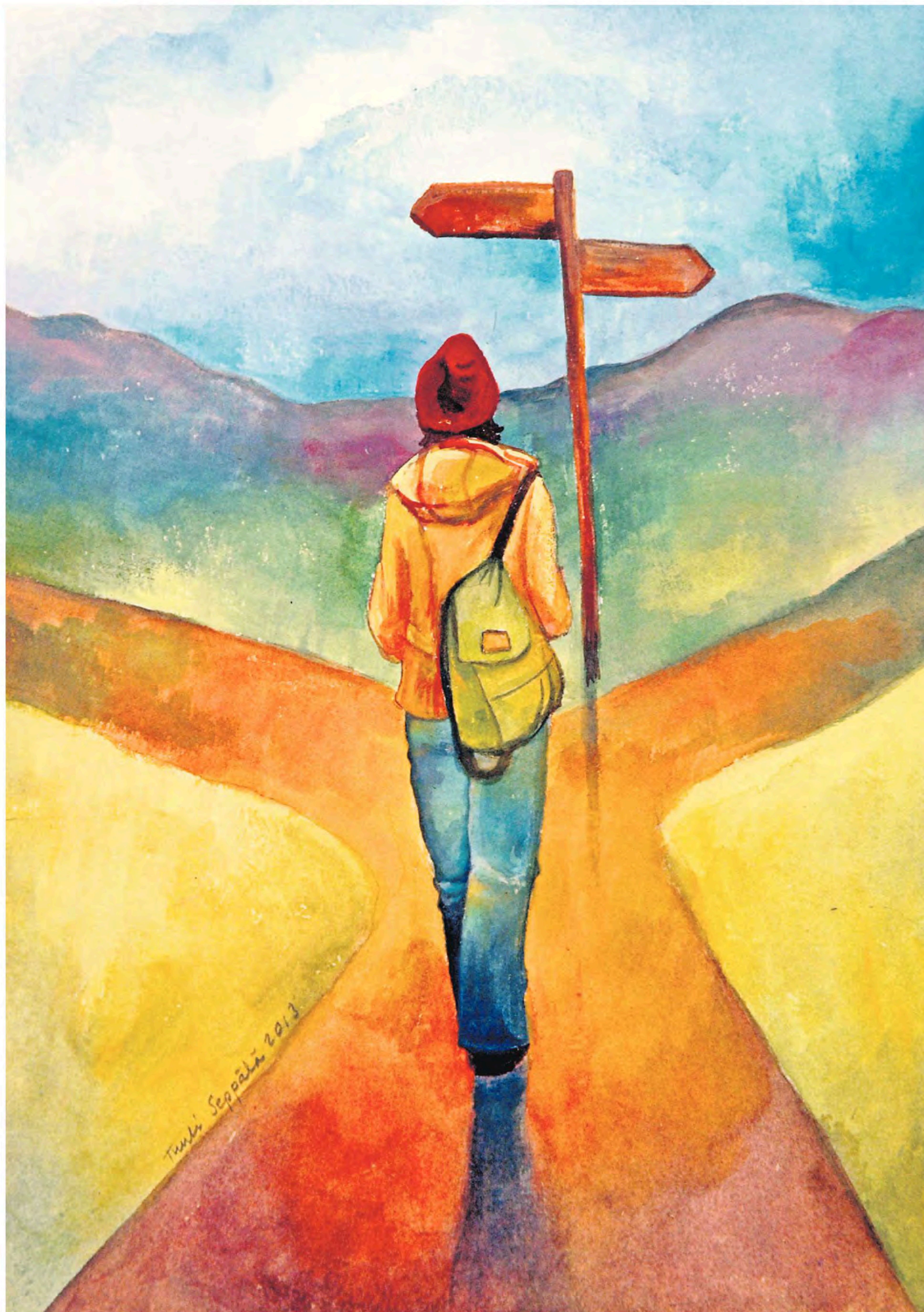
Omaishoitajien kirkkopyhiä

Omaishoitajien kirkkopyhiä 13.10. Teljän kirkossa saarnaa kirkkoherra Kaisa Huhtala, liturgina Juha Väisänen ja musiikkina Hanna Salmi. Jumalanpalveluksen jälkeen lounas, josta vapaaehtoinen maksu. Seuraava omaishoitajien kirkkopyhi on 24.11. Noormarkun kirkossa.

Nuttupiiriin

Etiopian nuttupiiri pyörittää käyntiä tiistaina 1.10. klo 10 Noormarkun pappilan kirjastossa. Piiri kokoontuu lokakuun ajan joka tiistai klo 10-12. Ohjelmaa saa piiriin ohjaajalta, mukaan omat langat ja puikot. Lisätietoja netistä http://www.nuttu.info/

Simo Koivunen, Teljän eläkkeellä oleva kirkkoherra, 70 vuotta. Vastanotto 26.10. Euraajoen kr. opisto klo 12, seurak. klo 13. Mahd. muistamiset opiston tilille F145800070040148. Ilm. 17.10. mennessä p. 0500 707357 tai 0405179990.

Etiikka

ONKIN ARKISTA

Valintoja tehdään päivittäin ja hetkittäin

Etiikka kuulostaa hienolta ja kaukaiselta, mutta tosiasia se kuuluu ihmisen arkeen. Ihmiset tekevät päivittäin ja hetkittäin eettisiä ratkaisuja, sanoo porilainen filosofian maisteri **Maija Mäkelä**.

Etiikka johdattaa ihmisen peruskysymysten äärelle. Kuinka meidän pitäisi elää? Kuinka muita yksilöitä tulisi kohdella? Mikä tekee teosta oikean tai väärän? Mitä Jeesus sanoisi tai tekisi? Uskonto voi antaa eettisille arvoille perustan. Erilaisten tulkintojen vuoksi uskonto ei kristillisessä etiikassakaan yksiselitteisesti ratkaise sitä, mikä on oikein ja väärin. Se innostaa kuitenkin toimimaan sen puolesta, mikä koetaan oikeana.

Rehelliisyys iso osa etiikkaa

Valmistellessaan viime syksynä etiikkaopetusta terveydenhoitohenkilökunnalle Maija etsi käsiinsä vuoden 1983 lukion etiikkakirjan.

— Opiskelijoiden kanssa mietimme, mikä on muuttunut 30 vuodessa ja mikä mahtaa muuttua seuraavan 30 vuoden aikana. Useimmat uskoivat, että esimerkiksi eutanasia sallitaan Suomessa 10–20 vuoden sisällä, Maija kertoo.

Ihmisarvon kunnioittamisen, lähimmäisenrakkauden ja oikeudenmukaisuuden ohella keskeisiksi arvoiksi nousivat rehelliisyys ja ammattitaito.

— Ehdotonta rehelliisyyttä tarvitaan silloinkin, kun on tehnyt virheen. Se on heti tunnistettava ja korjattava, ja jos ei osaa korjata, kerrottava muille. Oman rajan tunteminen on eettinen ratkaisu, Maija sanoo.

Hän muistuttaa, että etiikkaan ei välttämättä liity tunnetta.

— Osa hoitohenkilökunnasta maailmalla on koulutettu valitsemaan, keitä hoide-

taan ja missä järjestyksessä katastrofitilanteissa. Etiikka ei ole vain tunnetta, vaan ammattitaidon rohkeaa käyttämistä. Etiikka voi olla myös pelkkää pysähtymistä ja kuuntelemista. Esimerkiksi tsunamin jälkeen siellä olevien lähetien tärkeä tehtävä oli kuunnella. Lääkäreillekin muutaman minuutin kuunteleminen voi olla potilaan tehokasta hoitamista, Maija vinkkaa.

Eettiset periaatteet ja käytännön mahdollisuudet johtavat joskus ristiriitaan ja turhautumiseen.

— Vaikka hoitaja haluaisi, harvoin esimerkiksi on mahdollista istua kuolevan potilaan vieressä viimeisen tunnin ajan, hän mainitsee esimerkkinä.

”Saa höynäyttää”

Ryhmätyöiden avulla pohdittiin arvoja ja erilaisia tilanteita, joissa on punnittava eettisiä valintoja monesta näkökulmasta. Esimerkiksi, mikä on potilaan itsemääräämisoikeus ja hoitajan velvollisuus, jos potilas ei halua ottaa lääkettä? Voiko diakoniatyöntekijä kertoa naapurille, että asiakas kaipaisi seuraa?

— Laki on tarkoitettu suojelemaan ihmistä, mutta aina ihminen ei haluaisi sellaista suojelua. Nykyisin sairaala ei esimerkiksi saa kertoa naapurille tai tuttavalle, onko potilas sairaalassa. Pitäisikö hoitotahtoon voida kirjata, että naapureille saa kertoa! Maija Mäkelä heittää.

— Minä haluaisin kirjata hoitotestamenttiini ohjeita dementoitumisen varalta. Jos dementoitunut, henkilökunta saa höynäyttää minua ja kertoa, että lapset ovat käyneet vaikka joka päivä, jos tulen siitä hyvälle mielelle”, hän jatkaa huumorinpilke silmäkulmassa.

Pitäisikö hoitotahtoon voida kirjata, että naapureille saa kertoa!

Filosofian maisteri, eläkkeellä oleva Thaimaan-lähettiläsi Maija Mäkelä on herättänyt keskustelua etiikasta niin seurakunnan pienryhmissä kuin diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijaryhmissäkin.

Onko teko oikein?

Omaa etiikkaansa voi jäsenellä pohtimalla, miksi joku teko on oikein? Onko se oikein, jos tekijä on hyvä. Onko se oikein, jos teko on hyvä? Onko se oikein, jos seuraukset ovat hyviä? Etiikka voidaan jaotella ainakin neljään alalukuun: hyve-, velvollisuus-, seuras- ja sopimusetiikka.

Hyve-etiikka pyrkii määrittämään ne luonteenpiirteet ja ominaisuudet, joita hyveellisellä ihmisellä on. Velvollisuusetiikka keskittyy toiminnan vaikuttimien tai syiden oikeuteen/vääryyteen oikeuksien, velvollisuuksien tai muiden periaatteiden kunnioittamisen näkökulmasta. Seurausetiikan mukaan teon moraalinen arvo määräytyy sen ennakoitavissa olevien, ennakoitujen, aiottujen tai tosiasiallisten seurausten mukaan. Sopimusetiikassa teko on oikein, jos se on yhteisössä vapaasti ja järkevästi harkitsevien ihmisten solmima.

— Minä huomasin olevani velvollisuuseetikko, Maija paljastaa.

Nykypäivänä on tavallista pohtia arvoja ja etiikkaa erilaisissa tehtävissä, työpaikoilla

ja yhteisöissä. Maija Mäkelä on koulutustilaisuuksissa käyttänyt esimerkkinä Suomen Lähetysseuran kirjaamia arvoja. Niitä ovat kristillinen toivo, lähimmäisenrakkaus, ihmisarvon puolustaminen, avoimuus ja luotettavuus. Kirkko 2015 -strategiassa kirkon arvoiksi on pelkistetty pyhän kunnioitus, vastuullisuus, oikeudenmukaisuus ja totuudellisuus.

— Jossain päin Suomea voidaan järjestää agnostikkoiltoja, mutta emmekö voisi mieluummin järjestää arvoiltoja. Yksi arvo yhteinä iltana, Maija Mäkelä ehdottaa.

MARJAANA PERTTULA

Järki ja omatunto

- Luterilaisessa kirkossa korostetaan omantunnon äänen seuraamista ja järjen käyttöä eettisissä kysymyksissä.
- Peruspyrkimyksenä on hyvän tekeminen ja pahan välttäminen. Yleiset kristilliset arvot, kuten rakkauden kaksoiskäsitys ja kultainen sääntö, auttavat ratkaisussa.
- Rakkauden kaksoiskäsitystä kehoitetaan rakastamaan Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä kuin itseään. Kultaisessa säännössä kehoitetaan tekemään toiselle niin kuin tahtoisit itselleen tehtävän.
- Luterilaisessa etiikassa keskeiset hyvän ja oikean teon kriteerit ovat asettuminen lähimmäisen asemaan, lähimmäisen tarpeen huomioon ottaminen ja hänen hyvänsä edistäminen.
- Lähimmäisen hyvä toteuttaa samalla yhteisön hyvän eli kaikkien - myös oman - edun.

Lähde evl.fi

Etiikan opetuksessa hyvä kiertämään

Meri-Porin lukiolaiset tutustuivat diakoniatyöhön.

Etiikan kurssi on yksi kolmesta lukion pakollisista uskonnon kursseista. Siinä käydään läpi etiikan käsitteitä ja teorioita.

— Käsittelemme ihmisen elämään liittyviä kysymyksiä myös kristillisen elämäntietämyksen lä-

pi. Itselläni on jo pitkään ollut mielestäni toteuttaa kurssi siten, että oppilaat saivat osallistua muiden auttamiseen, hyvän tekemiseen. Tekemällä monet asiat aukeavat ja selkiytyvät aivan toisella tavalla, kertoo Meri-Porin lukion uskonnon ja psykologian opettaja **Katariina Sjögren**.

Hän keskusteli ideastaan Pihlavan seurakunnan työntekijöiden kanssa. Diakoniatyöntekijät **Kristiina Isokorpi** ja **Anne Kangas** se-

pi. Itselläni on jo pitkään ollut mielestäni toteuttaa kurssi siten, että oppilaat saivat osallistua muiden auttamiseen, hyvän tekemiseen. Tekemällä monet asiat aukeavat ja selkiytyvät aivan toisella tavalla, kertoo Meri-Porin lukion uskonnon ja psykologian opettaja **Katariina Sjögren**.

Hän keskusteli ideastaan Pihlavan seurakunnan työntekijöiden kanssa. Diakoniatyöntekijät **Kristiina Isokorpi** ja **Anne Kangas** se-

pi. Itselläni on jo pitkään ollut mielestäni toteuttaa kurssi siten, että oppilaat saivat osallistua muiden auttamiseen, hyvän tekemiseen. Tekemällä monet asiat aukeavat ja selkiytyvät aivan toisella tavalla, kertoo Meri-Porin lukion uskonnon ja psykologian opettaja **Katariina Sjögren**.

Hän keskusteli ideastaan Pihlavan seurakunnan työntekijöiden kanssa. Diakoniatyöntekijät **Kristiina Isokorpi** ja **Anne Kangas** se-

pi. Itselläni on jo pitkään ollut mielestäni toteuttaa kurssi siten, että oppilaat saivat osallistua muiden auttamiseen, hyvän tekemiseen. Tekemällä monet asiat aukeavat ja selkiytyvät aivan toisella tavalla, kertoo Meri-Porin lukion uskonnon ja psykologian opettaja **Katariina Sjögren**.

Hän keskusteli ideastaan Pihlavan seurakunnan työntekijöiden kanssa. Diakoniatyöntekijät **Kristiina Isokorpi** ja **Anne Kangas** se-

Kuoroja ja urkureita

Länsi-Porin kirkkokonsertit jatkuvat sunnuntaina 29.9. klo 18. **Solja Virta** ja **Saara Kukko** laulavat duettoja, **Marko Koskinen** säestää ja soittaa urkusooloja. Virta toimii Palmgren-konservatoriossa opettajana, Kukko Rauman seurakunnan kanttorina, Koskinen on tällä hetkellä Lapuan kanttoreita. Siiionin laulut soivat uusina sovituksina Länsi-Porin kirkossa lauantaina 5.10. klo 18. Perinteisiin hengellisiin lauluihin ja virsiin on kanttori **Markku Ylipää** tehnyt uusia sovituksia. Niitä esittää Kevätesikot-kuoro johtajanaan **Lasse Kautto**. — Kevätesikot on tamperelainen noin 20 laulajan sekakuoro. Kuoro

laulaa neljänä hengellisiä lauluja ja virsiä. Uutuuslevy on nimeltään *Toivoo ja kaipaa*. Äänitteellä haluamme olla yhtenä lenkinä siirtäessä ja säilyttämässä meille rakaita hengellisiä lauluja edelleen nykypolville. Näitä lauluja on laulettu ja veisattu sukupolvien ajan, Ylipää kuvailee. Urkuri **Henri Hersta** konsertoi aiemmin syksyllä Porissa trumpettisti Tommi Kolusen kanssa. Sunnuntaina 13.10. klo 18 kuulee, mitä hän saa irti Länsi-Porin kirkon barokkiurista. Hersta valittiin 2008 Pori Organ -festivaalin nuoreksi taiteilijaksi. Nykyisin hän toimii Tampereen tuomiokirkkoseurakun-

nassa urkurina. Marraskuussa ovat vuorossa urkuri **Olli Porthan** 3.11. ja 17.11. kirkkomusiikin opiskelijolta Tampereelta.

Urkuprofessori ja toivelauluja

Keski-Porin kirkko 150 vuotta -juhlasarja jatkuu sunnuntaina 29.9. klo 18, jolloin urkuja soittaa professori **Björn Boysen** Norjasta. Hänen ohjelmassaan on mm J.S.Bachin *Pasacaglia*, Arild Sandvoldin *Variaatioita norjalaisesta kansanlaulusta* sekä César Franckin *Kolme Ko-raalia*. Björn Boysenia pidetään yhtenä Norjan merkittävimmistä konsertti-

Anja Karkku-Hohti ja äiti-Maria

Hiljaisuutta, rukousta ja musiikkia on luvassa sunnuntaina 20.10. klo 16 Teljän kirkossa. Aiheet liittyvät Isä meidän -rukoukseen ja Jeesuksen äiti-Mariaan. Taiteilija **Anja Karkku-Hohti** kertoo Ma-

ria-kuvistaan. Isä meidän -rukousta pohtii rovasti **Raili Tur-tola**. Musiikissa **Timo Merilä-nen**, laulu, Teljän Kamarikuoro, kuoron johto ja urkusoolot **Anne-Marie Grundstén**.

Konsertteja

Keski-Porin kirkko
Kirkko 150 vuotta.
Konserttisarjassa
Su 29.9. klo 18 Björn Boysen, urut.

Su 13.10. klo 18 "Soi kunniaksi Luojan -kauneimmat hengelliset laulut"

Porin Poikakuoro, johtaa Vuokko Järvenpää, Milla Virta, mezzosopraano, Niina ja Noora Lindholm, viulu, Juhani Romppanen, urut.

Su 27.10. klo 18 Colin Andrews, urut.

Länsi-Porin kirkko

Su 29.9. klo 18 Solja Virta, sopraano, Saara Kukko, altto, Marko Koskinen urut.

La 5.10. klo 18, Kevätesikot-kuoro, joht. Lasse Kautto.

Su 13.10. klo 18 Henri Hersta, urut.

Kevätesikot-kuoro laulaa kuorolle sovitettuja Siiionin lauluja Länsi-Porin kirkossa.

Björn Boysen konsertoi ympäri maailmaa, nyt Porissa.

Anna lapselle hyvä hetki.

Lastenmaa on perinteinen ja laadukas lastenkulttuurilehti, joka julkaisee tunnettujen suomalaisten kirjailijoiden ja kuvittajien satuja. Luonto, ekologisuus ja kansainvälisyys ovat vahvoja esillä. Lasta ilahduttavat monipuoliset askartelut, tehtävät ja kilpailut. Lehdessä huomioidaan myös kirkkovuoden suuret tapahtumat.

Lehden päätoimittaja on kirjailija Anna-Mari Kaskinen.

Mekin seikkailimme Lastenmaassa!

Tilaan Lastenmaan

6 kk vain 19 €
norm. hinta 6 kk 29,50 €

Tilaus on määräaikainen, ja se maksetaan yhdessä erässä.

Tilaan lehden

☐ Itselleni
☐ Lahjaksi

Tarjous on voimassa 31.12.2013 saakka ja koskee vain uusia tilauksia. Tarjous koskee vain Suomeen lähetettävää tilauksia, ulkomaisiin tilauksiin lisätään postikulut. Tilaus alkaa seuraavasta mahdollisesta numerosta. Alle 18-vuotiailla täytyy olla lupa lehden tilaamiseen. Osoitteita ja puhelinnumeroita voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. 1.1.2013 lähtien vähintään kuukauden ajaksi tilattavien sanoma- tai aikakauslehtien verokanta on 10% ja Digilehden 24%. Tarjoustunnus Pori 7/13.

LEHDEN MAKSAJA

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero ja -toimipaikka _____

Puhelinnumero (myös suunta) _____

Allekirjoitus _____

LEHDEN SAAJA

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero ja -toimipaikka _____

Voit tehdä tilauksen myös

➔ 020 754 2333 (lankaverkosta 8,35 snt/puhelu + 7,02 snt/min, matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu + 17,17 snt/min)

➔ Lähetä tilauskortissa mainitut tiedot sähköpostilla osoitteeseen tilauspalvelut@kotimaa.fi

➔ www.lastenmaa.net/tarjous

Kotimaa Oy
Vastauslähetyksen tunnus 5001582
00003
VASTAUSLÄHETYS

Ahlainen

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 29.9. sanajumalanpalvelus, Eeva-Liisa Virkkunen, Hannele Grönlund. — Su 6.10. messu, Virkkunen, Grönlund. — Su 13.10. sanajumalanpalvelus, Virkkunen, Grönlund. — Su 20.10. messu, Virkkunen, Grönlund.

Seurakuntakoti

Lähetyspiiri Ti 13, parilliset viikot, seur. 1.10, ja 15.10. — **Raamattupiiri** Ma 13, parittomat viikot, 7.10. ei piiriä, seur. 21.10. — **Perhekerho** Ke 10, parittomat viikot, seur. 9.10, ja 21.10. — **Naistenpiiri** Ke 14, parittomat viikot, seur. 9.10, ja 23.10.

EU-kassien jako

Ti klo 9–11.

Hartaushetket

Vanhustenrivit to 26.9.12.

Keski-Pori

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 29.9. perhemessu, Laura Koukkari, perhetien tiimi, Juhani Romppanen, kirkkokahvi (ydinkeskustan diakoniatyöle). — Su 6.10. messu, Juhani Romppanen, kirkkokahvi (ydinkeskustan diakoniatyöle). — Su 13.10. messu, keskustan alueen piirineuvosto, Juhani Romppanen, kirkkokahvi (keskustan alueen piirineuvostolle). — Su 20.10. messu, Kirkkokuoro, Guido Kriik, kirkkokahvi (lähetystyölle).

Avoimet ovet, kirkon ja urkujen opastukset la 28.9. Opastukset klo 12, 13 ja 14, Keski-Porin kirkko 150 vuotta -juhlanäyttely.

Keski-Porin kirkko 150 vuotta konserttisarja: Su 29.9. 18 Björn Boysen (urut, Norja). — Su 13.10. 18 "Her-raa hyvää kiittääkää!" Kauneimmat hengelliset laulut, Porin Poikakuoro, johtaa Vuokko Järvenpää, Milla Virta (mezzosopraano), Niina ja Noora Lindholm (viulu), Juhani Romppanen (urut).

Tuomasmessu su 6.10. 18. Aamuehtoaminen ke 16.10. 8 Helena Kuusiranta, Juhani Romppanen.

Valon siivon -konsertti su 20.10. 18. Trio Salla Seurujärvi, Anni Kaisa Karola ja Lasse Heikkilä, valosuunnittelu Hesu Laaksonen.

Sanan ja rukouksen ilta Ti 18.30, 1.10. Tapio Kyyhkynen, Missioryhmä, Lea Leppänen. — 8.10. Sakari Kalliomaa, Porin Ylistyslaulajat, Kaia Tontti. — 15.10. Leevi Heimonen, Miikka Lindroos, Joykidien isojen koreografia ja Alive-

PORIN SEURAKUNNAT syys-lokakuussa 2013

Tositarinoita Naisen vuodenajoista

Naisten Kahvilan 25 vuoden toiminnasta syntyy tavanomaisen historiikin sijaan tarinoita naisten elämästä. Naisen vuodenajat –kirjan on kirjoittanut **Hanna-Maria Vahala**, yksi Naisten Kahvilan järjestävän ryhmä jäsenistä.

— Naisten Kahvilaan tutustuin, kun minua pyydettiin sinne laulamaan. Pidän kahvilan tunnelmasta, se ei ollut vain tilaisuus, vaan naisten hennottelu, kertoo Vahala. Myöhemmin hän tuli tiiviimmin mukaan toimintaan, ja sitä myöten kirjan toimitustyöhön.

Sateenkaari säpäleinä tuuhassa ruohonkorrossa. Kuin minun sisimpäni... — Kahvilanaiset ovat kirjassa itsensä näköisiä, avoimia kuvataksaan elämäänsä, tekijä arvelee. Tarinat ovat satuttavia, niitä nauhoitettaessakin itketty.

— Oma kirjava taustani auttoi, kun samastuin 15 erilaisten naisen tarinaan. Tarinat elävät omaa elämäänsä, niistä ei tullut sellaisia kuin ensin kuvittelin. Traumatrapian opiskelusta oli kyllä tarinoita työstettyä apua. Meissä jokaisessa on paljon tarinaa, joka ei ole vain mielessä, vaan kutoutuneena kehoon, soluihin saakka.

Seurakuntakuoro harjoitukset ma 17.30, tied. Päivi Holkko, p. 0400 309 838. **Sanan lähtöillä** -ilta la 28.9. seur. 26.9. Ritva Lehtonen, 3.10. Pekka Aalto, 10.10. Antti Koivisto, Juhani Romppanen, 17.10. Timo Kuuri-Riutta ja 24.10. Ritva Tuutti-Friman. **Raamatun kertausharjoitukset** pe 12, parilliset viikot, seur. 4.10, ja 18.10. **Rukoushetki** joka arkipäivä 12. Kirkko avoinna joka arkipäivä 12–15.

Keski-Porin kirkkotupa

Miesten raamattupiiri ma 18, parilliset viikot, 30.9., 14.10., 28.10.

Ruosiemen kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin klo 12: Mikkelinpäivästä su 29.9. ei jumalanpalvelusta, osallistujat Keski-Porin kirkon perhemessuun klo 10, linja-auto lähtee Ruosiemen kirkolta klo 9.30, paikka varaukset Elina Virtalaine, p. 0400 309 821. — Su 6.10. messu, Juhani Romppanen. — Su 13.10. sanajumalanpalvelus, Guido Kriik. — Su 20.10. messu, Päivi Holkko, pyhäkoulu (Anteeksipyyttäminen ja antaminen).

Autonpesutempaus su 6.10. 13–17, Keski-Porin nuorisotyö.

Anna ja Arvo vapaaehtoisten kokoukseen to 13, Elina Virtalaine, seur. 24.10. ja 19.12.

Tarinatapa to kerran kuukaudessa klo 13, seur. 26.9., 31.10., 28.11. ja 19.12. **Pyhäkoulu** su 12: 20.10. Anteeksipyyttäminen ja antaminen. — 17.11. Tehkää tie Kunnikaalle. — 15.12. Joulu saapuu jokaiselle. — Pyhäkoulunopettajana lastenohjaaja Sirpa Koski, p. 045 121 1167.

Tyttökerho ma 16.30–18, tied. Anne Saarela, p. 0400 309 836.

Naisen vuodenajat –kirjan kuvituksen Hanna-Maria Vahala on skräppännyt, mikä toi tarinoihin lisää näkökulmia.

Kirjan lopussa on tyhjä lehti lukijan omaa tarinaa varten. Kuvitus on tehty skräppäämällä. Materiaalina on kahvilanaisten kuvien ohella esimerkiksi pieniä esineitä, lankoja ja nauhoja. Jokaiseen kuvaan on sijoitettu tarinan naisen valitsema jae Raamatusta. Ne on tekstannut kärrinä Laura Liljeroos.

"Ruusut kukkivat tammikuussa", sen lehdestä luin... Miten rohkeaa onkaan ruusuilta kesken kylmän aua. Kirjassa tarinansa ovat kertoneet nykyinen Naisten Kahvilan toimikunta Marjukka Hankilampi, Ritva Tuutti-Friman, Marjatta Jokinen, Arja-Liisa Järvinen, Tiina Loo-soi, Ritva Mönkkönen, Tuula Viitanen, Irma Kiviniemi, Kirsi Koivu-la, Minna Stenius, Talvikki Talvitie,

Seurakuntakeskus

Retkipiiri pe 27.9. 18. **Sanan lähtöillä** -ilta la 28.9. ja 26.10. 18. **Diakoniamarkkinat** pe 4.10. 10–13, klo 10 Alkuhuuto, klo 11.30 Raamattupiirihetki, hernekeitto, kelloa myös kotiin, sämpylöitä, arpoja jne. ydinkeskustan diakoniatyölle, kala-avaimenperiä, kelloja ym. Kunnostettujen polkupyörien hankkimiseen lapsille ja nuorille diakonisin pe-rustein.

Keski-Porin seurakunnan rippikoululmoittautumine ti 8.10. 18. **Lähetysmyyjäiset** to 10.10. 11–13, Ihasoppaa ja leivonnaisia.

Lähetysjuhla su 13.10. 16. (5. krs) Etu-Aasian lähetystyö, Helena Kuusiranta, Antti Kiviranta, yhteistyössä Kansanlähetyksen kanssa.

Israel ilta su 20.10. 16 Israel työ, Esa Keuru.

Katse tulevaan – tositarinoita lähetystyöstä nuorille aikuisille. Katso tarkemmin Yhteinen toiminta.

Viikkotoimintaa: **Lähetyspiiri** ma 18.30. — **Veisuuhetki** ti 13 (4. krs), parittomat viikot, 8.10., 22.10. Virsilaulua ja hengellisiä lauluja sekä Raamatun sanaa, kahvit. — **Merimieskirkko-piiri** ti 15. — **Miesten työpiiri** ke 18.30. — **Raamattupiiri** to 10, Pirkko Heikkilä, p. 0400 309 833. — **Rukouspiiri** ker-ran kuukaudessa to klo 11.45, seur. 17.10, 14.11. ja 12.12. — **Rukous Suomen puolesta** to 13–14 kappeliissa. — **Porin Ylistyslaulajat**, harjoitukset torstaisin klo 18, Kaia Tontti.

— 40+ -raamattupiiri su 17, parilliset viikot, Esa Bärlund, p. 050 365 4111, 6.10., 20.10.

Toukari

Kuntokerho ti 9, parittomat viikot, kuntosalu, tied. Lea Rantamaa, p. 0400 309 834, seur. 8.10., 22.10.

Seija Leppänen ja Kahvilan pianisti Piia Hautala sekä kahvilatoiminnan Poriin tuonut Meimi Kuusisto. Siirtymä tarinasta toiseen toimivat Hanna-Maria Vahalan runot.

Kirjaa voi tilata toimikunnan jäseniltä tai suoraan tekijältä sähköpostilla taitelijatar@gmail.com. Ensin kakkohinta 20 euroa, ovi 25 euroa. Julkistamistilaisuus 17. marraskuuta Naisten Kahvilan 25-vuotisjuhlassa. "Meihin jokaiseen jää jälki siitä, mitä koemme elämässämme. Kokemus ja tunteetkin saattavat kyllä vuosien kuluessa unohtua, elämän pölykerros laskeutuu niiden ellettynä viivien ylle. Mutta elletty elämämme on meissä, se ei katoa mihinkään, vaikka se ei juuri nyt näkyisikään..." Sitaatit Naisen vuodenajat –kirjasta.

Vanhustentalot

Tipurinkatu 20: Sunnuntain hartaus su 6.10. 14, Pirkko Heikkilä, Eija Lindholm. — Diakonissan vastaanotto vanhustentalon kerhohuoneella kerran kuukaudessa to 10–11. Vastaanotto alkaa Aamun Sanalla ja virrellä, verenpainemittaus ym. Voidaan sopia myös kotikäynti, p. 0400 309 834 Lea Rantamaa, diakonissa. Seur. 24.10.

Ruskahovi: Kuukausihartaus to 13.30, 10.10. Pekka Aalto, 14.11. Pirkko Heikkilä, kahvi- ja teetuvan väki, 12.12. HPE, Helena Kuusiranta, Juhani Romppanen. — Levähtäkää vähän -kerho kuukauden viim. to 13.30, seur. 26.9. — Raamattupiiri ma 13.30, Seija Sandelin, p. 045 631 1853, seur. 30.9., 28.10., 25.11. ja 30.12.

Ruskakoti: Kuukausihartaus to 13.30, 17.10. Laura Koukkari, 21.11. Pirkko Heikkilä, kahvi- ja teetuvan väki, 19.12. Helena Kuusiranta, HPE. — Seurakunnan tuokio 13.30 (kuukauden 1. to), seur. 3.10. — Raamattupiiri to 13.30, Irma Kiviniemi, p. 040 727 4487, 11.10., 8.11. ja 13.12.

Pormestarinluodon koti, Pessämentie 5. Ollaan yhdessä -kerho ke 13.

Musiikkitoiminta

Seurakuntakeskus 5. krs musiikkisali: Kamarikuoro Vox Humana ke 17, Guido Kriik, p. 0400 309 837. — Kirkkokuoro ke 18.30, Guido Kriik, p. 0400 309 837. — Tuomas-kuoro ja soittajat, Päivi Holkko, p. 0400 309 838. — Porin Ylistyslaulajat to 18, Kaia Tontti, p. 0440 803 388. — Cantores Vesperi pe 16, Guido Kriik, p. 0400 309 837. — Porin Laulumiehet pe 17.30, Aulis Haavisto, p. 041 775 1631.

Ruosiemen kirkko:

Ruosiemen seurakuntakuoro, ma 17.30, Päivi Holkko, p. 0400 309 838.

Mikonkatu 8

Muksupiiri (ei perhekerho) ke 10–11.30, aamupala tarjolla, tied. Eija Lindholm, p. 0400 309 641 ja Mikko Salonen, p. 0447 309 648.

Raamattupiirejä ja hartauksia

Maanmittarinkatu 9 kerhohuone to 13, parilliset viikot, Ritva Mönkkönen, p. 0400 485 878, seur. 3.10., 17.10., 31.10. — Tähtikatu 12 kerhohuone, ke 13, parittomat viikot, Pirkko Sarlund, p. 641 3724, seur. 25.9., 9.10., 23.10. — Serafinan kerhohuone, Antinkatu 22, ke 13, Marketa Lehto, seur. 16.10., 13.11. ja 11.12.

Varhaiskasvatus

Tiedustelut, ilmoittautumiset, toiveet, palautteet lapsityönohjaajalle: Päivi Isonokari 0400-309 819, paivi.isonokari@pori.fi

Päiväkerhot

Päiväkerhoryhmiä Toejoen pappilassa, Ruosiemen kirkolla, Lyttilän rukoushuoneella, Pormestarinluodon srk-kodilla, Seurakuntakeskuksessa. Mahdollisia vapaita paikkoja voi tiedustella lapsityönohjaajalta, ns. jatkuva ilmoittautuminen. Päiväkerhoilla ajalla 10–18.10. "Kirkkoseikkailu I", joka on osa Keski-Porin kirkon 150-vuotusta. Päiväkerhot syyslokailma 21.10.–25.10.

PORIN SEURAKUNNAT syys-lokakuussa 2013

Perhekerhot Toejoen pappilassa, Ruosniemen kirkolla ja Muksupiirissä (Mikonkatu 8) ke 10–11.30. Lyttylän rukoushuoneella 10.15–11.45. Perhekerhot syyslokakuussa 21.10–25.10.(v.43).

Pyhäkoulu Ruosniemen kirkko su 12, 20.10. Anteekspyyttäminen ja antaminen, 17.11. Tehkää tie Kuninkaalle, 15.12. Joulu saapuu jokaiselle. Pyhäkoulunopettajana lastenhoajaaja Sirpa Koski, p. 045 121 1167.

Sairaalaharjo Lastenhoajaaja Sirpa Kosken tavoittaa Satakunnan keskussairaalan lastenpoliklinikalla arkipäivisin 7.45–15.15, p. 045-121 1167.

Päivähoitoyhteistyö Uskontokasvatustuokioista sopiminen: Eija Lindholm p. 0447-309 641. Lasten valokuvista koottu näyttely ”Kamerapöytä” 150 näkökulmaa Keski-Porin kirkkoon” ajalla 29.10.–9.11. Porin pääkirkon näyttelyssä. **Näyttely on osa Keski-Porin kirkon 150v-juhlavuotta** ja se on koottu päivähoitoon lasten ottamista valokuvista ”Kirkko-seikkailu II” aikana lukukaudella 2012–2013.

Mikkelinpäivän perhemessu su 29.9. klo 10 Keski-Porin kirkossa. Pastori Laura Koukkari, kanttori Juhani Romppanen sekä srkn lapsityöntekijöitä. Päiväkerholaiset esintyvät ja heidät puetaan enkelivaatteisiin kirkkoalain takia. Aamurukoushetki laudes ke 9.10. 8.45. **Ystävyysn illta** su 20.10. 17, Antti Koivisto.

Pieni Suuri raamattuviikonloppu 25.–27.10. Länsi-Porin kirkolla yhteistyössä SLEY:n kanssa. Juhani Tarvainen, Mika Kyttinen.

Alfa-kurssi syys-marraskuussa Länsi-Porin kirkolla klo 18. Lisätietoja Tanja Häkkinen, p. 0400 309 868.

Virsi-illat alk. ti 15.10. klo 19, Länsi-Porin kirkon seurakuntatali. Kaikille avoin.

Konsertteja

Länsi-Porin kirkko
Kevätesikidoksen konsertti la 5.10.18, vapaaehtoinen ohjelmamaksu.

Henri Horste, urut, su 13.10.18, ohjelma 5 €.

Olli Porthan, urut, su 3.11.18, ohjelma 5 €.

Tampereen Musiikkiakatemioiden kirkkomusiikki opiskelemaan konsertti la 14.11.19, Leelo Lipping.

Nuorisotyö
Autonotempaus su 6.10.13–17 Ruosniemen kirkolla.

Rippikouluihin ilmoittautuminen ti 8.10. klo 18 Seurakuntakeskuksessa.

Mikonkatu 8
Isokoulutus ke 17–18.30, parittomat viikot, 9.10. Raamattu kotona ja leireillä, 23.10. syyslooma, ei koulutusta. — Nuortenillat to 17, yhdessä oloa hartauden, sanan, kahvin ja laulapeliä merkeissä, seur. 26.9., 3.10., 10.10., 17.10., 31.10. — Poppa-ri-illat pe 17, seur. 4.10., 19.10., 1.11., 29.11. — Cafe Huone-illat pe 18, parittomat viikot, gospelia, hyvää oloa yhdessä ja hartautta, 27.9., 11.10., 25.10.

Lisätiedot Tiina Jokiperä (tiina.jokiperä@poriev.fi 0400 309 835) ja Tapio Hietalah-ti (tapio.hietalah@poriev.fi 0400 309 829).

Haluatko kerhonohjaajaksi? Ota yhteyttä Anne Saarelaan (anne.saarela@poriev.fi 0400 309 836) tai Mikko Jokiseen (mikko.jokinen@poriev.fi 0400 309 823).

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntai-sin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 29.9. perhemessu, Reija Nordström, Leelo Lipping. — Su 6.10. messu, Tanja Häkkinen, Leelo Lipping. — Su 13.10. messu, Mika Kyttinen, Sakari Salminen, lähetyslounas, 12€/aik., 7–12v 6€, alle koululi. ilmaiseksi. — Su 20.10. messu, Sini-Maaria Kaupin tulosar-nan, Leelo Lipping. — Su 27.10. messu, saarna Juhana Tarvai-nen, Mika Kyttinen, kirkko-kahvi ja seurat Juhana Tarvai-nen. Kahvin jälk. raamattuviikonlopuun viimeinen raamat-tulento.

Ehtoollisjumalanpalvelus vanhan käsikirjan mukaan su 6.10.18, 1968 kaava, Mika Kyttinen, Timo Reunamo.

Aamurukoushetki laudes ke 9.10. 8.45.

Ystävyysn illta su 20.10. 17, Antti Koivisto.

Pieni Suuri raamattuviikonloppu 25.–27.10. Länsi-Porin kirkolla yhteistyössä SLEY:n kanssa. Juhani Tarvainen, Mika Kyttinen.

Alfa-kurssi syys-marraskuussa Länsi-Porin kirkolla klo 18. Lisätietoja Tanja Häkkinen, p. 0400 309 868.

Virsi-illat alk. ti 15.10. klo 19, Länsi-Porin kirkon seurakuntatali. Kaikille avoin.

Konsertteja

Länsi-Porin kirkko
Kevätesikidoksen konsertti la 5.10.18, vapaaehtoinen ohjelmamaksu.

Henri Horste, urut, su 13.10.18, ohjelma 5 €.

Olli Porthan, urut, su 3.11.18, ohjelma 5 €.

Tampereen Musiikkiakatemioiden kirkkomusiikki opiskelemaan konsertti la 14.11.19, Leelo Lipping.

Lattomeran kirkko

Perhemessu su 29.9.12.
Lattomeran lähetyspiirit Pa-jusella 24.9., Haapalantie 47. — Levollassa 8.10. — Kujansi-vulla 22.10.18, Isosuontie 43. Reija Nordström.

Preiviikin kirkko

Sanajumalanpalvelus 20.10.12, Sini-Maaria Kauppi, Leelo Lipping.

Kuorot

Celeste-kuoro ma 17.30, Saka-ri Salminen, Länsi-Porin kirkko. — Lapsikuoro to 16–17, 3 v ylöspäin, uusia laulajia ote-taan mukaan, Marjatta Salo-nen ja Sanna Hakkiluoto, Län-si-Porin kirkko. — Kirkkokuo-ro pe 17, Leelo Lipping, Länsi-Porin kirkko.

Olotupa

Ojuntie 2
Ilta Ilosanomalle ke 27.11.18, Outi Kappel, Tanja Häkkinen, tarjottua.

Rukousilta ke 4.12.18, Jukka Partala, Tanja Häkkinen.

Kirjallisuuspiiri ma 7.10.18, kirjana Hannu Mäkelä: Kivi.

Viikkotoiminta:
Avoimna ti pe 10–14. Ma perhekerho 9.30–11.30, naisten raamattupiiri 14, parittomat viikot. — Ti leskien kahvitun-ti 1, tietotupa 12. — Ke Kä-tevästi käsillä 11. — To Palve-lupäivä 11–14.30, seur. 10.10. ja 24.10. lähetyslaulajaiset 11, seur. 10.10 ja 24.10. — Pe ve-renpaineennmittaus 11, Sana viikonvaihteeksi 12.

Päiväpiirit

Lattomeran kirkko ma 11–12.30, seur. 7.10. ja 4.11. — **Preiviikin kirkko** ti 12–13.30, seur. 8.10. ja 5.11. — **Niitty-mään Leppälä** to 13–14.30, seur. 24.10. ja 21.11. — **Olo-tupa** to 11–12.30, seur. 3.10. ja 7.10.

Diakonia

Syysretki to 10.10. Kasvihuon ravintolaan Kristiinankaupunkiin, hinta 30 €+hilo. Ilm. ja lisä-tied. päiväpiirit tai ark. 9–15 p. 0447 309 655.

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot: Lattomeran kirkko ma 9–10, p. 044 7309 657 tai 0400 309 862. — **Prei-vii-**

kin kirkko ti 9–10, p. 044 7309 659 tai 0400 309 862. — **Län-si-Porin kirkko** to 9–10.30, p. 0400 309 861 tai 0400 309 869. — **Niittymään Leppälä** kerhopäivinä to 12–13. — **Olotupa** pe klo 11–12, p. 044 7309 656.

Diakonian perhettyö
Perheiden diakoniatyöntekijät ovat tukenasi luottamukselli-sesti lasten kasvatuksen tai pari-lan perheosuuteisiin liitty-vissä asioissa. Ilona Kontinen p. 0400 309 869, ilona.kontinen@evl.fi.

Vauvklubi esikouluvuorille ja vanhemmille ke, tied. Ilona Kontinen, p. 0400 309 869, ilona.kontinen@evl.fi.

Perhekerhot
Tiedot perhekerhoista Porin evl:ut seurakuntien nettisivuilta poriev.fi.

Päiväkerhot 3–6 -vuotiaille alkavat. Vapaita kerhopaiko-ja voi tiedustella lapsityönoh-jaaja Marja Lehtoselta p. 0400 309 818, marja.lehtonen@evl.fi.

Nuoret
Illassu 18, seur. 11.10., 1.11., ja 13.12. Länsi-Porin kirkko.

Noormarkun seurakuntatalo
Viikkotoiminta:
Kitarakoulu ti ja ke 17. — **Ki-vipiiri** kokoontuu alakerrassa joka to 17. — **Hyvää miel-tä arkeen** joka toinen ti 13.30. (parilliset viikot), 1.10. ja 15.10. — **Naistenpiiri** 14 joka toinen to (parilliset viikot), 3.10, 17.10. — **Miestenpiiri** pe 13. — **Aivohalvaus- ja afasiakerho** joka toinen ke 14 (parilli-set viikot), 2.10. 16.10. — **Sie-lukkaat naiset** ti 16.30–18.30. **Kohtaamispaikka** su 6.10.17, Aarni Hukari.

Israel-ilta ti 22.10.18, Karmel-kuoro, vierailijoina Maikki ja Tomi Langi. Kuvia Israelista, arvontaa.

Noormarkku viikolla 6.–13.10. klo 10–14. Marja-Liisa Viskarin koriste-esinenäyttely.

Lassilan kirkko

Kyläkahvilat klo 13–15 to 3.10., 14.11. Kysy kuljetusta diakonissoilta.

Kirkkokuoro to 18.10. klo 18, piispantarkastuksen ohjelmaa.

Noormarkun pappila

Rukous Suomen puolesta Ti 18 yhdessä Radio Dei'n rukousohjelman kanssa.

Naisten raamattupiiri Ma 18.30.

Noormarkun kirkkokuoro Ke 18. Tervetuloa uuden harrastuksen pariin!

Perhepäivähoitajien avoin päiväkerho Ke 9.15–11.15.

Perhekerho To 9.15–11.15.

Siiionin Kanteleen lauluseurat pe 11.10, ja 25.10.18, Veli-Pekka Huhtanen.

Kultaisen iän kerho joka toinen ke 14.

Etiopian nuttoriipi käynnistyy ti 1.10 10–12 Noormarkun pappilan kirjastossa. Piiri kokoontuu lokakuun ajan joka tiistai. Ohjeet saa piirin ohjaajalta. Mukaan omat langat ja puikot. Lisätietoja netistä http://www.nuttu.info/.

Missiokouoron harjoitukset su 29.9., 13.10. ja 27.10.18.

Varhaisnuorisotyö

Kerhoja 7–14 -vuotiaille: Ma Puuhakerho srk-talolla 2–5 -luokkalaissille 17.30–19. — Puikot, koukut ja sakset Söör-tuvalla äideille ja kouluikäisille 17.–19. — Puuhakerho Lassilan pappilassa 17.30–19. **Ti** Puuhakerho srk-talolla 1–4 -luokkalaissille tytöille 16.30–17.30. — Askartelukerho srk-talolla 1–4 -luokkalaissille 16.30–18. — Kokki- ja puuhakerho Söörtuvalla 1–4 -luokkalaissille 17.30–18.30. — Tu-sina+ srk-talolla 6–7 -luokkalaissille 17–18.30. — Kokki-kerho srk-talolla 3–5 -luokkalaissille 17.30–19.30. Alkaa viikolla 40.

Kerhot alkavat viikolla 38 ja ovat osallistujille ilmaisia. Kerhoihin otetaan kahdeksan ensimmäisenä ilmoittautunutta paitsi kokkikerhoihin kuusi. Ilm. Seijalle seija.katajisto@evl.fi tai tekstiviestillä p. 044 730 9729.

Varhaisnuorisotyö

Pihlava Kokki- ja puuhakerho joka ke klo 15.30–17. — Sählykerho joka ke klo 17–18. — Musa-bändikerho joka to klo 15.30–16.30.

Kyläsaaren seurakuntatalo
Tyttö-poikakerho joka ke 16.30–17.30. — Kaakaopöydäkoulu kaikenikäisille, myös alle kouluikäisille 15.9., 13.10., 17.11. ja 15.12. klo 15–16.30.

Mäntyluodon seurakuntakoti
Tyttö-poikakerho joka ke 17.30–19.

Enäjärven koulun kirjasto
Tyttö-poikakerho 1.–4. -luokkalaissille joka ti 15–16 ja 5–6. luokkalaissille joka ti 16–17.

Outoa, eikä totta? Outojen virsien illat Pihlavan kirkossa to 26.9., 3.10. ja 28.11.19. Kanttori Jouni Maunula tutustuttaa uteliaat virsikirjan salaisuuksiin. Tule ja ihmettele! Kesto n. 37 min. Vapaa pääsy!

Lassilan pappila

Kyläkahvilat klo 13–15 to 3.10., 14.11. Kysy kuljetusta diakonissoilta.

Kirkkokuoro to 18.10. klo 18, piispantarkastuksen ohjelmaa.

Noormarkun pappila

Rukous Suomen puolesta Ti 18 yhdessä Radio Dei'n rukousohjelman kanssa.

Naisten raamattupiiri Ma 18.30.

Noormarkun kirkkokuoro Ke 18. Tervetuloa uuden harrastuksen pariin!

Perhepäivähoitajien avoin päiväkerho Ke 9.15–11.15.

Perhekerho To 9.15–11.15.

Siiionin Kanteleen lauluseurat pe 11.10, ja 25.10.18, Veli-Pekka Huhtanen.

Kultaisen iän kerho joka toinen ke 14.

Etiopian nuttoriipi käynnistyy ti 1.10 10–12 Noormarkun pappilan kirjastossa. Piiri kokoontuu lokakuun ajan joka tiistai. Ohjeet saa piirin ohjaajalta. Mukaan omat langat ja puikot. Lisätietoja netistä http://www.nuttu.info/.

Missiokouoron harjoitukset su 29.9., 13.10. ja 27.10.18.

Varhaisnuorisotyö

Kerhoja 7–14 -vuotiaille: Ma Puuhakerho srk-talolla 2–5 -luokkalaissille 17.30–19. — Puikot, koukut ja sakset Söör-tuvalla äideille ja kouluikäisille 17.–19. — Puuhakerho Lassilan pappilassa 17.30–19. **Ti** Puuhakerho srk-talolla 1–4 -luokkalaissille tytöille 16.30–17.30. — Askartelukerho srk-talolla 1–4 -luokkalaissille 16.30–18. — Kokki- ja puuhakerho Söörtuvalla 1–4 -luokkalaissille 17.30–18.30. — Tu-sina+ srk-talolla 6–7 -luokkalaissille 17–18.30. — Kokki-kerho srk-talolla 3–5 -luokkalaissille 17.30–19.30. Alkaa viikolla 40.

Kerhot alkavat viikolla 38 ja ovat osallistujille ilmaisia. Kerhoihin otetaan kahdeksan ensimmäisenä ilmoittautunutta paitsi kokkikerhoihin kuusi. Ilm. Seijalle seija.katajisto@evl.fi tai tekstiviestillä p. 044 730 9729.

Varhaisnuorisotyö

Pihlava Kokki- ja puuhakerho joka ke klo 15.30–17. — Sählykerho joka ke klo 17–18. — Musa-bändikerho joka to klo 15.30–16.30.

Kyläsaaren seurakuntatalo
Tyttö-poikakerho joka ke 16.30–17.30. — Kaakaopöydäkoulu kaikenikäisille, myös alle kouluikäisille 15.9., 13.10., 17.11. ja 15.12. klo 15–16.30.

Mäntyluodon seurakuntakoti
Tyttö-poikakerho joka ke 17.30–19.

Enäjärven koulun kirjasto
Tyttö-poikakerho 1.–4. -luokkalaissille joka ti 15–16 ja 5–6. luokkalaissille joka ti 16–17.

Outoa, eikä totta? Outojen virsien illat Pihlavan kirkossa to 26.9., 3.10. ja 28.11.19. Kanttori Jouni Maunula tutustuttaa uteliaat virsikirjan salaisuuksiin. Tule ja ihmettele! Kesto n. 37 min. Vapaa pääsy!

Lassilan pappila

Kyläkahvilat klo 13–15 to 3.10., 14.11. Kysy kuljetusta diakonissoilta.

Kirkkokuoro to 18.10. klo 18, piispantarkastuksen ohjelmaa.

Söörtupa

Perhekahvila joka toinen ke 10–12 (parittomat viikot), seur. 9.10.

Mualla

Hartaus Snällintuvalla ke 2.10.13. — Mäntylinnassa ke 25.9.13. — Hopeaharjussa ti 8.10.13.30. — Lähipalvelukeskuksesta to 12.30.

Diakonia

Diakoniatyön vastaanotot
Noormarkun seurakuntatalolla ma 12–14, to 12–14 ja pe 9–11. Ellet pääse vastaanotto-aikoina, voit varata oman ajan. Kotikäynnin tarjottua.

Kristina Johansson p. 0447 309 713. Outi Penttinen p. 0447 309 712. S-posti etunimi.sukunimi@evl.fi.

Senioripysäkki-ryhmä

Alkaa ensi vuoden alussa. Ryhmä kootaan tämän syksyn aikana. Ota yhteyttä Outi Penttiseen.

Varhaisnuorisotyö

Kerhoja 7–14 -vuotiaille: Ma Puuhakerho srk-talolla 2–5 -luokkalaissille 17.30–19. — Puikot, koukut ja sakset Söör-tuvalla äideille ja kouluikäisille 17.–19. — Puuhakerho Lassilan pappilassa 17.30–19. **Ti** Puuhakerho srk-talolla 1–4 -luokkalaissille tytöille 16.30–17.30. — Askartelukerho srk-talolla 1–4 -luokkalaissille 16.30–18. — Kokki- ja puuhakerho Söörtuvalla 1–4 -luokkalaissille 17.30–18.30. — Tu-sina+ srk-talolla 6–7 -luokkalaissille 17–18.30. — Kokki-kerho srk-talolla 3–5 -luokkalaissille 17.30–19.30. Alkaa viikolla 40.

Kerhot alkavat viikolla 38 ja ovat osallistujille ilmaisia. Kerhoihin otetaan kahdeksan ensimmäisenä ilmoittautunutta paitsi kokkikerhoihin kuusi. Ilm. Seijalle seija.katajisto@evl.fi tai tekstiviestillä p. 044 730 9729.

Varhaisnuorisotyö

Pihlava Kokki- ja puuhakerho joka ke klo 15.30–17. — Sählykerho joka ke klo 17–18. — Musa-bändikerho joka to klo 15.30–16.30.

Kyläsaaren seurakuntatalo
Tyttö-poikakerho joka ke 16.30–17.30. — Kaakaopöydäkoulu kaikenikäisille, myös alle kouluikäisille 15.9., 13.10., 17.11. ja 15.12. klo 15–16.30.

Mäntyluodon seurakuntakoti
Tyttö-poikakerho joka ke 17.30–19.

Enäjärven koulun kirjasto
Tyttö-poikakerho 1.–4. -luokkalaissille joka ti 15–16 ja 5–6. luokkalaissille joka ti 16–17.

Outoa, eikä totta? Outojen virsien illat Pihlavan kirkossa to 26.9., 3.10. ja 28.11.19. Kanttori Jouni Maunula tutustuttaa uteliaat virsikirjan salaisuuksiin. Tule ja ihmettele! Kesto n. 37 min. Vapaa pääsy!

Enäjärven koulun kirjasto
Tyttö-poikakerho 1.–4. -luokkalaissille joka ti 15–16 ja 5–6. luokkalaissille joka ti 16–17.

Outoa, eikä totta? Outojen virsien illat Pihlavan kirkossa to 26.9., 3.10. ja 28.11.19. Kanttori Jouni Maunula tutustuttaa uteliaat virsikirjan salaisuuksiin. Tule ja ihmettele! Kesto n. 37 min. Vapaa pääsy!

Enäjärven koulun kirjasto
Tyttö-poikakerho 1.–4. -luokkalaissille joka ti 15–16 ja 5–6. luokkalaissille joka ti 16–17.

Outoa, eikä totta? Outojen virsien illat Pihlavan kirkossa to 26.9., 3.10. ja 28.11.19. Kanttori Jouni Maunula tutustuttaa uteliaat virsikirjan salaisuuksiin. Tule ja ihmettele! Kesto n. 37 min. Vapaa pääsy!

Enäjärven koulun kirjasto
Tyttö-poikakerho 1.–4. -luokkalaissille joka ti 15–16 ja 5–6. luokkalaissille joka ti 16–17.

Outoa, eikä totta? Outojen virsien illat Pihlavan kirkossa to 26.9.,

Väinölän kirkon alakerta, viimeinen kerta 1.10. Kerho toteutetaan yhteistyössä Porin Karjala-Seura ry:n kanssa. **Partio** Väinän vartijat ry tarjoaa monipuolista ja reipasta partio-toimintaa retkeilyn ja käden- taitojen parissa 7-11 -vuoti- aille pojille. Lisätietoja: lippu- kunnanjohtaja Timo Vasta- maa, p. 050 544 8337. — Tel- jän Tuikheet ry tarjoaa tytöil- le monipuolista partiotoin- mia. Kaikenikäiset 7-vuotia- ia aikuisiin ovat tervetulleita mukaan toimintaan. Lisä- tie- toja: lippukunnanjohtaja Ilo- na Koivisto, p. 044 7019 497.

Nuorisotyö

X-öniä ke 17 Teljän kirkolla, Janne Pelto-Piri ja Maija Salmijärvi. **Nuortenilta** pe 18 Väinölän kirkolla, Janne Pelto-Piri ja Maija Salmijärvi. **Iso- ja leirivastustajakoulu- tus** joka toinen su (paritto- mat viikot) Teljän kirkolla 16, Janne Pelto-Piri. **Keefasmessu** joka kuukau- den viimeinen su 18 Teljän kirkolla, seur. 29.9. **Juttuseuraa** pe Väinölän kir- kolla 17.30. Janne Pelto-Piri tai Maija Salmijärvi.

Varhaiskasvatus

Vapaita kerhopaikkoja voi tie- dustella lastenohjaajilta. Irmeli Koski-Tuuri p. 044 7309 668, Eeva Siira p. 044 7309 667, Sari Pirhonen p. 044 7309 680, Susan Yrjölä p. 044 7309 673.

Perhekerhot

Kalaholma ke 10.30-12. — Väinölä ke 10.30-12. — Teljä ke 10.30-12. Perhekerhon jäl- keen on mahdollisuus osallis- tua yhteiseen rukoushetkeen kirkkosalissa klo 12.15 ja jat- kaa siitä SYKE-päivän vapaa- ehtoisen mukaan lounaalle alakerran Koivula-saliin.

Päiväkerhot

Teljän kirkko ma ja to 9-12, ti ja pe 9-12 ja 13-16. Lasten- ohjaaja Irmeli Koski-Tuuri. — Väinölän kirkko ma ja to 9-12, ti ja pe 9-12 ja 13-16. Lasten- ohjaaja Eeva Siira. — Kalahol- man kerhuhuone, Uttomie- henkatu 8 b. ma ja to 9-12, ti ja pe 9-12. To avoin päivä- kerho 17.30-19. Lastenohjaa- ja Sari Pirhonen. — Sampolan kerhuhuone, Puhuritie 10. Ma ja to 9-12. Lastenohjaaja Su- san Yrjölä. — Harmaa-kar- tanon srk-koti, Harmaalinnantie 2. Ti ja pe 9-12. Lastenohjaa- ja Susan Yrjölä. — Esivallanka- dun päiväkerho, Esivallankatu 6. Ti ja pe 13-16. Lastenohjaa- ja Susan Yrjölä.

Iltapäiväkerhot

Kalaholman toimipistees- sä (Uttomiehentie 8b) toimii ensimmäisen ja toisen luo- kan oppilaille tarkoitettu il- tapäiväkerho. Iltis kokoon- tuu jokaisena koulupäivänä klo 11-17. **Pyhäkoulut** Teljän kirkko, Koivistonpuis- tikko 50, su 10-11. — Väinö- län kirkko, Päkintie 1, su 12-13. — Kuvispyhäkoulu alkaa Teljän kirkolla to 3.10. 17, ko- koonnumme joka toinen to. Ilm. ensimmäisellä kokoon- tumiskerralla. — Eskoilesta- diolaisten rukoushuone, Koivistonpuistikko 53, parillisen viikon to 18. Teljän ja Väinö- län pyhäkouluissa kolehdin kerää hauska kolehtikoira/ kissa. Pyhäkouluista voit tie- dustella Eija Kymäläinen p. 0400 309 795, eijakymalai- nen@evl.fi.

PORIN SEURAKUNNAT syys-lokakuussa 2013

Valon siivin -konsertti Keski-Porin kirkossa

Keski-Porin kirkossa kuullaan ja nähdään sunnuntaina 20.10. klo 18 Valon siivin -konsertti, jossa esiintyy trio **Saila Seurujärvi, Lasse Heikkilä ja Anni Kaisa Karola**. Valoista ja valotilateoksesta vas- taa valotaiteilija **Hessu Laaksonen**. Valon siivin konserttikiertue on aiemmin vierailut Seinäjoella ja Ku- rikassa. Konserttiin on vapaa pääsy ja siellä kerätään kolehti.

Valon siivin -konsertissa esiintyvät Anni Kaisa Karola, Saila Seurujärvi ja Lasse Heikkilä.

Täyskympeille synttärit

Porin seurakuntien nuorisotyönoh- jaajat järjestävät tänä vuonna kym- menen vuotta täyttävälle yhteiset kymppisynttärit. 10-vuotiaiden juhlaa vietetään sun- nuntaina 6. lokakuuta klo 12-14 Poril- hallilla, osoite Paanakedonkatu 6. Luvassa on seinäkiipeilyä, kas-

vomaalausta, neppiskisat, korupaja ja paljon muuta. Jotta kaikille riit- tää kakkua, pitää kymppisynttäreil- le ilmoittautua. Ilmoittautumiset pe 27.9. mennessä sähköpostiin kasva- tus@porievl.fi. Tieto tarvitaan myös ruoka-aine-allergioista.

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelus pääsään- töisesti sunnuntaisin ja pyhä- päivisin klo 12: Su 29.9. Reposaaren seurakunnan 100-vuo- tisiuhlahjumanpalvelus, saar- naa Helmo Hietanen, liturgi Eeva-Liisa Virkkunen, kanttori Pekkari Tyini. Jumalanpalve- luksen jälkeen seppelleen las- ku 5 2 -muistomerkille. Oh- jelmalliset kahvit Junnilassa. — Su 6.10. Messu, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyini. — Su 13.10. Sanajumalanpalvelus, Virkkunen, Tyini. — Su 20.10. Messu, Virkkunen, Tyini.

Pappila

Raamattu- ja keskustelu- piiri ti klo 13-14.30. Terve- tuloa mukaan lukemaan Sel- koramattua, sekä keskuste- lemaan kaikista mahdollisista elämään liittyvistä asioista! **Perhekerho** ti klo 17-18.30 **Kuntokerho** ke klo 13-14.30 **Askartelukerho** to klo 17-19, seur. 5.9., 12.9., 26.9., 10.10., 7.11., 21.11., 5.12., 12.12. Viikolla 43 ei kerhoja; syyslomaviikko.

Seurakuntatalo

Kudontamahdollisuus (mat- toja, poppanoita yms.) joka päivä, tarvittaessa opaste- taan. Tied. p. 050 328 6975.

Diakonin vastaanotto

Ke klo 9-12, kuukauden viimeinen ke klo 9-11, muina aikoina sopimuksen mukaan, p. 0400-309 752. Diakonilla ei vastaanottoa 9.-11.10. eikä viikolla 43.

Yhteinen toiminta

Kehitysvammaistyö, Itäpuis- to 14, 2. krs. Kehitysvammais- ten päiväkerho ke 23.10. 13-

14.30 — Kehitysvammaisten iltakerho ti 17.30-19, seur. 1.10. ja 29.10. — Kehitysvam- maisten vanhemmat, Tukkes- kus, Eteläpuisto 10 B, 2. krs. ma 7.10. ja 21.10. 13-14.30. **Mielenterveys** Srk- keskus, Eteläpuisto 10 B, 2. krs. kerros. Mielenterveyskerho, Tukikeskus ma 9.9. klo 13-14.30. **Kuurot** Lähetyspiiri ti 8.10. 14, Tukikeskus, Eteläpuisto 10 B, 2. krs. — Jumalanpalvelus su 22.9. 12, Kuurojen Yhdistys, Länsipuisto 26. — Raamattu- piiri Seniorikeskusta to 26.9. ja 24.10. 12, Kuurojen Yhdis- tys. — Raamattupäivät Kalan- nissa 12-13.10. **Näkövammaisten** kerho to 26.9. ja 24.10. 13-14.30, srk- keskus, 2. kerros. **Päihde- ja kriminaalitoi- to** avoin ryhmä ma ja ke klo 9-11. Eteläpuisto 10 B, 2. kerros. **Katulahetys** pe 18, Eteläpuisto 10 B, 2. kerros.

Hiljaisuuden viilely

Heskytaksista rukouspe- rinteesä ke 30.10. 18, srk- keskus, Eteläpuisto 10 A, 2. krs. Alustus rovasti Veijo Järvi- nen, yhteiskeskustelun avaus- puheenvuoro Jorma Kudjo.

Leskien klubi

Ma 30.9. 15.30. Aiheena kirja, jonka luin. Mummun Kamari, srk-keskus, Itäpuisto 14. Tie- dot Satu Katila, p. 0400 309 784.

Me Miehet

Kokoontuminen pe 25.10. 18, seurakuntakeskus, Itä- puisto 14.

Mummun Kamari

Seurakuntakeskus, Itäpuis- to 14. Avoinna ma-pe 11-15. Viikko-ohjelma: Ma viikon aamu 11.30. — Ti tuolijump- pa 12. Sanoja ja säveliä 13, parilliset viikot. Kamarikerho käsitön ystäville 13. — Ke Ohjelmatuokio 13. — To tuo- lijumpa 12. Hirtaus 13. — Pe 11.10. 12 alk. korttitalkoot. Tule tekemään kortteja laitok- sissa asuville. — Su kaikille avoin sunnuntaikerho 13-15. — Kummikerho palaa kesä- tauolta la 28.9. 12.

Työtupa Eteläpuisto 10 B, kel- larikerros. Ke 10-14. **Leskien klubi** ma 26.8. 15.30.

Naisten kahvila

Juhlavuoden toimintaa "Ar- mon aika arjessa" to 26.9. 18, Kaupunkikahvila Brunssi, pu- he Arja-Liisa Järvinen, musiik- ki Marjo Kotiranta. **Tilaisuus** "Fyysisen itsehoito arjen keskellä" su 13.10. 15, Porin srk-keskus, 2. krs. Puhe Minna Stenius, musiikki Piia Hautala ja Marika Laatu. **Sanan siemeniä -ilta** to 3.10. 18, "Armon tärkeys", Arja-Liisa Järvinen. Porin srk-keskus, 1. krs kappeli. **Yliystysilta** pe 25.10. 18, Porin srk-keskus, 5. krs. musiikkisa- li. Musiikissa Hanna-Maria Va- hala ja vieraillevia musiikoita. **Meri-Porissa aloittaa** seura- kunnan oma Naisten Kahvi- la. Ensimmäinen kokoontumi- nen su 6.10. Pihlavan seura- kuntatalossa. Alustajana Sei- ja Leppänen.

Nuoret aikuiset

Café Huone Mikonkan- 8:ssa joka toinen Pe 18-22. 27.9. Pizza- ja lautapeli-ilta. 11.10. Nuorten aikuisten Lu- minoso-kuoro, Venla Laitala kertoo Etiopiasta. — Vuoro- viikoin Poppari-illat, yhdessä- oloa popcornin ja hyvän se- ran kanssa, aloitus 6.9. **Katse tulevaan** — Tositarinoita lähetystyöstä nuorille aikuisille joka toinen Pe 17.30-19, srk-keskus, 4. krs. 27.9. Tutustumista toisiimme, Japanin lähetti Antti Kiviranta. 11.10. Hyppy toiseen maailmaan, Nepal- in lähetti Riikka Vuoristo-Virta ja Pasi Virta. **Nuorten aikuisten raamat- tupiiri** kokoontuu erikseen sovittavina aikoina, lisätiedot Silja-Maaria Kavasto, p. 0400 309 787.

Sotiemme veteraanit

Hengellinen kuukausi- ta- paaminen pe 25.10. 13.30, srk-keskus, 2. krs.

Holy Eucharist

Mikonkuri Church in 8 Por with the Ang- lican Church in Finland Holy Eucharist at Seurakuntakes-

kus, Itäpuisto 14, Sundays at 12.30 next 29.9. and 13.10.

Maahanmuuttajat

Ystävyyttä yli rajojen pe 4.10. 18, Eteläpuisto 10 B, katutaso. — Friday Night Fellowship fri 4.10. 6 p.m. at Eteläpuisto 10 B, street level.

Torstai-Akatemia

Muuttuva porilainen kau- punkikuva, yleiskaava-ar- kitehti Helmo Salminen 3.10. 14, srk-keskus, Itäpuisto 14.

Tuomasmessu

Su 6.10. klo 18.

Keskusrekisteri suljettu

Ti 8.10. koko päivän ajan.

Kristilliset yhdistykset

Eskoilestadiolaiset, Koiv- istonpuistikko 53: Varhais- nuorten ilta pe 27.9., 11.10. ja 25.10. 18. — Kuuntelut Mik- kelinpäivänseuroista Helsin- gistä la 28.9. ja su 29.9. 18. — Pyhäkoulu ja raamattuilta to 3.10. ja 17.10. 18. — Seu- rat su 6.10. 13.9. ja 24.10. 15. — Iltakirkko ja HPE Länsi-Po- rin kirkossa su 6.10. 18. — Kä- sityöilta to 10.10. ja 24.10. 18. **Evankeliumiyhdistys**, Sleyn rukoushuone, Varvinkatu 3. Messu Su 17, 29.9. Mikke- linpäivä, Juhana Tarvainen. 6.10. Usko ja epäusko, Juhana Tarvainen. 13.10. Jeesus- ken lähettämää, Juhana Tarvai- nen. 20.10. Uskon perustus, Markku Niemelä. — Kotiryh- mä to 3.10. 18-20. Kotiryhmä on elämän jakamista evan- geliumin äärellä. Lapsille tilas- sa leivontakerho Kotiryhmän ajan. — Pieni Suuri Raamattu- viikonloppu 25.-27.10. Länsi- Porin kirkolla. Opettajina Jari Rankinen, Juhana Tarvainen ja Mika Kyytinen. Pe aloitus klo 18, Esran kirja, Tarvainen, iltahart. Kyytinen. La Haggai ja Sakaria, Rankinen ja Hauras toivo, Kyytinen. Su Nehemian kirja, Tarvainen. — Nuortenil- lat Sleyn rukoushuoneella pe 4.10. ja 18.10. 25.10. Länsi- Porin kirkossa. — Sanan an-

na koskettaa -illat to 26.9. ja 24.10. — Matongon lähetys- piiri pe 18.10. 13. Matongon orpokotipiirissä luetaan kir- jeitä Matongosta, lauletaan lähetyslauluja, rukoillaan or- pokodin puolesta, pidetään hartaus, keskustellaan ja kah- vitellaan. — Nuorten raamat- tupiiri ti 18.

Israel-työ ry seurakuntakes- kus, 1. krs. Israel-ilta su 6.10. 16, Esa ja Pirkko Keuru.

Kansanlähetyksen, Lähetyskoti, srk-keskus, 5.krs: Epin raamat- tupiiri joka toinen ma 16.30, parilliset viikot. — Startti-raa- mattupiiri Ma 18, 18.45. **Muu- alla Porissa:** Lähetksen ilta- päivä Itä-Euroopan ja Bus4Li- fe työn merkeissä su 29.9. 14 srk-keskuksen 2. krs.sali, Esko Mäki-Soini, Liekki-ryhmä, Sa- kari Leppänen ja Antti Kivi- ranta. — Kohtaamispaikka su 6.10. 17 Noormarkun srk -ta- lolla, Antti Kiviranta, Rampe Törmälehto, ehtoollinen, lap- sille pyhäkoulu, iltakahvi/tee. — Lähetystyön kuulumisia kaukomailta ti 8.10. 18 Sam- polan kerhohuoneella, Puhur- rintie 10, "Evankeliumia man- gojen maassa -suurkaupunki- työ", Antti Kiviranta, Silja-Maa- ria Kavasto. — Lähetysjuhla su 13.10. 16 srk-keskuksen Musiikkisalissa. Illan aiheena Keski-Porin lähetien Pekka ja Kaarina Koskisen työala. Mu- kana mm. Helena Kuusiranta, Mario Heinilä, video Pesteran seurakunnasta. — Cafepaussi pe18.10. 18.30-20, Antinkä- tu 14, Kahvila VoimaTila. "Yl- peys ja ennakkoluulo – itse- kö estät etenemisen", alustus Er- na Törmälehto, keskustelua ja kahvitte- lua.

NTKY Sunnuntain yleisötilai- suus 27.10. 15, Esivallankatu 6. — Kultaisen iän kerho ma 13 joka toinen vko, alk. 16.9. — Raamattu-keskustelupiiri ma 15, joka toinen vko, alkaa 23.9. — Nuorten ja aikuisten keskustelupiiri su 14.30, joka kkn 1. su, Liisankatu 26 as 32.

Porin kristillisen työnväen yhdistys Matti Vuolanne su 20.10. 13, seurakuntakeskus. **Porin Seudun Kristilliset Eläkeläiset** Kokoontuminen ti 1.10. 12.30 alk. 15.10. yhdistyksen syyskokous. **Rauhanyhdistys**, Louhen- tie 4. Syysseurat la 28.9. ja su 29.9. — Ompeluseurat kodeissa ke 2.10. 18.30. — Torstaikerho 3.10. 18.30. — Keskusteluilta la 5.10. 18. — Opistoseurat su 6.10. 16. — Tiistaikerho 8.10. ja 15.10. 13. — Ompeluseurat, lähetyspu- hujat ke 9.10. 18.30. — Lähe- tysseurat to 10.10. paikka ilm. myöh. — Myyjäiset la 12.10. 18. — Perhekerho Väinöläs- sä su 13.10. 11. — Seurat su 13.10. 13 ja 20.10. 16. — Om- peluseurat ke 23.10. 18.30. **Sioninvirseissä** seurakun- tateskuksessa, Itäpuisto 14, 1. kerros. Seurat joka toinen To 19, seur. 3.10. ja 17.10.

Annankadulta Väinölän kirkolle

Kun Erkki ja Johanna olivat nuo- ria, oli Teljän seurakunnan nuor- ten toiminta keskittynyt Annanka- tu 29:ään, mutta myös Teljän kirkko oli tärkeä. Erkki ja Johanna Nevan- ranta tuntevat Teljän kirkon omak- si kotikirkokseen, olihan aina sun- nuntaiaamun jumalanpalvelukses- sa kaksi penkkirivillistä nuoria mu- kana. Pari vihittiin Teljän kirkossa vuonna 1982.

Lapsille kotikirkko on Väinöläs- sä, mihin nuorten toiminta siirret- tiin.

Parhaista muistoista aikakaude-

Nuorisotoimintaa eri vuosikymmenillä

Nevanrannan perheenjäse- niä yhdistää se, että he kaik- ki ovat jääneet mukaan Tel- jän seurakunnan nuortentoimintaan oman rippikoulunsa jälkeen. **Erkki Nevanranta** kävi rippikoulun vuon- na 1969 ja **Johanna Vaihele-Nevan- ranta** vuonna 1976.

— 60-70 -luvulla rippikoulu oli koulu-muotoinen, ei leiri niin kuin nykyään. Seitsemänkymmentälu- vulla leirimuotoisuus alkoi yleistyä, mutta itse kävin rippikoulun vielä koulumuotoisena, Johanna Nevan- ranta kertoo.

Erkki jatkoi seurakuntanuorissa olemista yli 20-vuotiaaksi, kun tyt- töystävä Johanna löytyi samoista po- rukoista.

Perheen lapsista vanhempi, **Lari Nevanranta**, kävi rippikoulun vuonna 2004 ja pikkusisko **Mira Ne- vanranta** vuonna 2006.

Lari vietti nuorten toiminnassa yleensä kaksi iltaa viikossa. Keski- viikkoisin oli Tuikkun-kuortenil- lat ja perjantaisin nuortenilta. Myös Mi- ran aikoihin keskiviikon nuortenil- loissa oli hartauksia ja raamatun tut- kimista. Torstaisin oli raamattupiiri ja perjantaisin Väinölän kirkon ala- kerrassa laulettiin ja soitettiin.

Johannan ja Erkin aikaan oli myös raamattupiiriä ja nuortenil- toja, mutta myös yhteisiä peli-iltoja, kuten lentopalloa.

— Urheilun kautta nuorien oli helpompi tulla toimintaan mukaan, Johanna miettii.

Annankadulta Väinölän kirkolle

Kun Erkki ja Johanna olivat nuo- ria, oli Teljän seurakunnan nuor- ten toiminta keskittynyt Annanka- tu 29:ään, mutta myös Teljän kirkko oli tärkeä. Erkki ja Johanna Nevan- ranta tuntevat Teljän kirkon omak- si kotikirkokseen, olihan aina sun- nuntaiaamun jumalanpalvelukses- sa kaksi penkkirivillistä nuoria mu- kana. Pari vihittiin Teljän kirkossa vuonna 1982.

Lapsille kotikirkko on Väinöläs- sä, mihin nuorten toiminta siirret- tiin.

Parhaista muistoista aikakaude-

hyvä kysymys

Yksinelävien toiminta jatkuu Noormarkussa

Noormarkun seurakuntatalol- la pidettiin syyskuun puolivälis- sä yksinelävien syysilta. Muka- na oli väkeä Turku ja Tampere- ta myöten. Miten ilta meni? Vas- taajana vapaaehtoistyöntekijä **Satu Uutaniemi**.

— Syysiltamme saapui 55 hen- kilöä. Noormarkun seurakuntasa- li oli lähes täynnä. Tuntui hyvältä, että paljon oli väkeä myös muilta paikkakunnilta, Pomarkusta, Kan- kaanpäästä ja Porista. Väki tuntui viihtyvän ja keskustelu jatkui läpi illan ja vielä ulkosallakin.

Mitkä asiat herättivät keskus- telua.

— Erityisesti keskustelua he- rätti perhekäsitys, sen moninais-uus ja myös taloudelliset seikat

Raino Salmijärvi

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Tampereelta diakoniatyön- tekijä Sari Peltonen ja kaksi sink- kutoiminnassa mukana olevaa henkilöä kertoivat jo 10 vuotta kestäneestä toiminnastaan. Toi-

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ottaa minuihin, jos haluaa mukaan toiminnan kehittämiseen. Sähkö- posti satu.uutaniemi@dnainter- net.net.

— Seuraavat illat ovat 17.10 ja 21.11. klo 18-20 Noormarkussa seurakuntatalolla. Ja yhteyttä voi ot

Enkeli lokasuojan päällä

Mikkeli päivä on enkelien sunnuntai

Mikkeli päivää vietetään 29. syyskuuta. Silloin kirkkoissa puhutaan enkeleistä. Enkeleillä on monia tehtäviä. Enkeli toimii sanansaattajana, suojelee, muistuttaa oikeasta ja väärästä. Mikkeli päivän nimi tulee ylienkele Mikaelin nimestä.

Jumalan varjelus vetää mielen kiitolliseksi. Tauno Viinamäki ripusti lapsenlapsensa tekemän suojeleusenkelin rintaansa kuvausta varten. Marjatta-vaimon tekemä enkeli on tuorempi, marttojen kanssa Savisiivessä väkerretty.

Tauno Viinamäki on kiitollinen Jumalan varjeluksesta

— Semmoinen tunne on, että lokasuojan päällä on istunut enkeli, kun olen sumussa ajanut. Olen kiitollinen Jumalan suojeleksesta ja varjeluksesta, sanoo Ruosniemen Tuulikylässä asuva autonkuljettaja **Tauno Viinamäki** (74).

— Ja kyllä tämä **Marjattakin** minulle enkeli on ollut, sanoo Tauno ja haluaa nallekarhumaisella otteella avio puolisoaan.

Kairilasta kotoisin oleva Tauno löysi Marjattansa lähikylästä jo nuorena miehenä. Taunon päivät täytyivät autonkuljettajan töistä. Marjatta työskenteli ensin meijerissä, ja molempien lasten kasvettua kouluikänsä hän siirtyi

Antinkartanoon hoitoapulaiseksi kehitysvammaisille.

— Nuorena en paljon Jumalasta perustanut, mutta nyt on toisin. Seurakunnan tilaisuuksissa on hyvä olo. Kai se on se Pyhän Hengen läsnäolo, pohtii Tauno, joka on tuttu näky seurakunnan tapahtumissa. Miehen istuessa sanankuulossa puoliso ahertaa usein keittiön puolella moninaisissa käytännön töissä.

Enkelillä töitä

Taunon ja Marjatan eteisen oven päällä Tuulikylässä liihottaa muovikalvolla päällystetty paperinen enkeli, jonka nyt 17-vuotias lapsenlapsi Emma teki pikkutyttönsä suojeleusenkeliksi isovanhemmilleen. Tauno myöntää, että hän on kiitettävästi työllistänyt omia suojeleusenkeliansa. Viime aikoina hän onkin kelannut elämäänsä ja kirjannut muistiin

lukuisia tapahtumia, joissa hän nyt näkee Jumalan varjeluksen. Ja lisää muistuu mieleen koko ajan.

Tauno kertoo, kuinka hän 15-16-vuotiaana nuorukaisena oli apumiehenä maitoautossa.

— Yhtäkkiä auto oli kyljellään. Maitokannut vain kolisivat ja plutatant lirisivat maahan, Tauno kertoo. Ilmalennosta huolimatta hän selvisi lähes naarmuitta kuten kuljettajakin.

Lohjan kalkkitehtaalla Tauno ajoi työksensä kuoppaunuja pientä rataa pitkin. Kerran hän kiirehti sisälle lämmittelemään sammuttamatta traktoria. Alas hypätessään hän astui kytkimen päältä pois.

— Traktori hyökkäsi minun päälleni ja jäin oman traktorini alle. Minut pelastivat rautakiskot, joiden väliin kaaduin. Kyllä siinä olisi voinut käydä minulle aika pahastikin, jos ei olisi ollut enkeleitä matkassa.

Täydessä tukkikuormassa Tauno ajoi joskus toisen kuljettajan kanssa alas Hyvelän mäkeä, kun tämä kuuli jotain pientä kolinaa. Miehet pysähtyivät katsomaan.

— Totesimme, että vetopyörän toisen vanteen pultit olivat katkenneet. Vain kolme pulttia kymmenestä oli ehjiä ja nekin löysässä. Purimme välittömästi kuorman, 70-80 tukkia tien viereen. Vain Jumala yksin tietää, kuinka meille olisi käynyt, jos olisimme jääneet tukkikuorman ruhjomaksi.

Ajaessaan öljyautoa kovilla pakkasilla Porista Etelä-Pohjanmaalle päivät venyivät pitkiksi ja usein kotiinkin pääsi vasta aamupuolesta yöllä. Tauno muistaa, kuinka hän kerran havahtui lumen isettyä tuulilasiin Lankoskella Merikarvialla. Hän oli torkahtanut. Onneksaasti auto oli kuitenkin ajautunut oikealle puolelle risteyksen lumihankeen, eikä vas-

ta parin sadan metrin päästä sillalta jokeen.

Jumala ei väsy

Vaarallisten aineiden kuljettajana työskennellyt Tauno alkoi oireilla vähän päälle viisikymppisenä. Tuoli huimausta ja muistikatkoksia. Oireille ei löytynyt suoranaista syytä, mutta todennäköisesti syynä oli pitkään jatkunut polttoainehöyryjen hengittäminen ja niille altistuminen. Tauno jäi työkyvyttömyyseläkkeelle.

Eläkkeellä Tauno on kuitenkin löytänyt aktiivisen seurakuntayhteyden. Hän laulaa Ruosniemen seurakuntakuorossa ja täydentää bassoa Veteraanilaulajissa. Jeesuksen merkitys on kirkastunut ja kiitollisuus lisääntynyt vuosien myötä.

TEKSTI JA KUVA
MARJAANA PERTTULA

Eks tiä

Suunnittelusta asti omat kirkkoketekstiilit

Tänä vuonna 150-vuotisjuhlaansa viettävään Keski-Porin kirkkoon saatiin varta vasten sinne suunnitellut kirkkoketekstiilit 15 vuotta sitten adventiksi 1998.

Kirkkoketekstiilien tehtävänä on elävöittää jumalanpalvelusta ja kertoa väreillään, millaista aikaa kirkkovuodesta eletään. Tekstiilitaiteilija **Raija Rastas** otti lähtökohdaksi Keski-Porin kirkon uusgoottilaisen arkkitehtuurin muodot ja kirkon sisustuksen, jota hallitsevat Jugendtyyliset seinäkoristelut.

Kuvioväreissä Rastas käytti paljon valkoista, kultaa ja sinistä. Värimaailmaa innoittivat lasimaalaus-ten kirkkaat värit sekä alttarin ja saarnatuolin valkoiset veistokset.

Muotokieleltään kirkkoketekstiilit ovat selkeästi modernit, vaikka uusgoottilaan juhlaisuus ja pystylinjat, ikkunoiden muodot ja vinoruudutus, samoin kuin koriste- maalaus-ten reunukset ja kultaukset antoivat vaikutteita suunnittelutyöhön. Materiaaleiksi valikoituivat sametti ja silkki. Kuviointi

on tehty applikoimalla ja kirjomalla, mikä on ollut yleinen valmistustapa vanhoissa kirkkoketekstiileissä. Nykyisin kirkkoketekstiilit tehdään yleensä kangaspuissa kutoen.

Kirkkoketekstiileihin kuuluvat papin stolan ja messukasukan lisäksi alttarivaate, saarnatuolin kirjaliina ja ehtoolliskalkkiliina. Nämä kaikki löytyvät omilla kuvioillaan neljässä liturgisessa värissä.

Vihreän sarjan symboliikka liittyy pääosin Ilmestyskirjaan. Valkoisesta sarjasta löytyy muun

muassa Kristusta symboloiva valkoinen ruusu. Punainen on Pyhän Hengen ja Kristuksesta todistamisen väri. Pyhää Henkeä kuvaava kyyhkynen löytyy punaisesta alttarivaatteesta ja kasukasta. Violetta sarjaa käytetään paastonaikoina ennen joulua ja pääsiäistä. Sarjan kuvina ovat esimerkiksi Kristuksen kärsimystä kuvaavat punaiset ruusut ja ehtoollissymbolina kala.

Lähde: Raija Rastas, Keski-Porin kirkkoketekstiilit, tiedote 1998.

